

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

JAVNOG PREDUZEĆA „ŽELJEZNICE FBIH“ D.O.O. SARAJEVO

2023.

Broj: 01-02-09-11-4-2836-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	5
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	9
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	10
1.	UVOD	10
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	10
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	11
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	12
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA	16
6.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	18
6.1	Izrada i donošenje plana poslovanja.....	18
6.2	Izveštavanje.....	19
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	19
7.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	19
7.1.1	Prihodi	19
7.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima	20
7.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	21
7.1.2	Rashodi.....	23
7.1.2.1	Poslovni rashodi	23
7.1.2.2	Troškovi sirovina i materijala	23
7.1.2.3	Troškovi energije i goriva	23
7.1.2.4	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	24
7.1.2.5	Amortizacija.....	25
7.1.2.6	Troškovi primljenih usluga	25
7.1.2.7	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	25
7.1.2.8	Ostali rashodi i gubici	26
7.1.3	Finansijski rezultat.....	26
7.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	27
7.2.1	Dugoročna imovina.....	27
7.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	27
7.2.2	Kratkoročna imovina.....	30
7.2.2.1	Zalihe.....	30
7.2.2.2	Potraživanja od kupaca.....	31
7.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	33
7.2.3	Kapital.....	33
7.2.4	Obaveze.....	35
7.2.4.1	Dugoročne obaveze	35
7.2.4.2	Kratkoročne obaveze	37
7.2.5	Popis imovine i obaveza	39
7.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	39
7.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	40
7.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	40
8.	VANBILANSNA EVIDENCIJA	40
9.	JAVNE NABAVKE	40
10.	OSTALI NALAZI	43
10.1	Sudski sporovi	43
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	43
V.	PRILOZI	47
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	47
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	47

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine“ d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Bilans uspjeha – Izveštaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, Izveštaj o tokovima gotovine – Izveštaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2023. godine, Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2023. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izveštaju:

- 1. Na datum bilansa nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva shodno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. To može imati za posljedicu da je nadoknadivi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti iskazane u iznosu od 1.369.719.667 KM, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2023. godinu precijenjeni (tačka 7.2.1.1 Izveštaja);**
- 2. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova van upotrebe u iznosu od 6.523.243 KM zbog toga što Društvo nije vršilo procjenu, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha do njihove neto utržive vrijednosti u skladu sa MRS-om 2 – Zalihe. Navedene zalihe su najvećim dijelom neupotrebljive i predložene su za kasaciju, a Društvo nije procjenom obuhvatilo ukupan iznos zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova van upotrebe. Efekte usklađenja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi (tačka 7.2.2.1 Izveštaja).**

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

---

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Za značajan broj nekretnina evidentiranih u poslovnim knjigama Društvo i dalje ne posjeduje dokaze o pravu vlasništva za koje se moraju provesti odgovarajući postupci kod nadležnih upravnih ili pravosudnih organa, a u proteklom periodu nije ostvaren značajan napredak u smislu obezbjeđivanja novih dokaza o vlasništvu. S obzirom na to da još uvijek nije uspostavljen registar nekretnina, nismo mogli utvrditi tačan broj i vrijednost ovih nekretnina (tačka 7.2.1.1 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Društvo je u Bilješkama uz finansijske izvještaje objavilo postojanje neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju zbog velikih obaveza po kreditima, neisplaćenih obaveza za doprinose, obaveza prema dobavljačima, te nemogućnosti izmirenja tekućih obaveza sa tekućom imovinom.

Skrećemo pažnju na to da je Društvo u protekle dvije godine ostvarilo pozitivan ukupan rezultat – (u 2022. godini 883.892 KM, u 2023. godini 17.432.407 KM), što ukazuje na trend poboljšanja uspješnosti poslovanja.

Međutim, na datum bilansa iskazane su obaveze u iznosu od 710.733.181 KM, od čega se na dugoročne obaveze odnosi 426.428.372 KM, a na kratkoročne 284.304.809 KM (u okviru kratkoročnih obaveza, obaveze za poreze i doprinose iskazane su u iznosu od 137.669.772 KM), dok se na tekuća sredstva odnosi samo 96.057.528 KM. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2023. godine je 0,34, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati dospelje novčane obaveze.

Društvo je u 2021. godini pokrenulo aktivnosti s ciljem poboljšanja finansijske pozicije. Sa Federalnim ministarstvom finansija, u svojstvu predstavnika Federacije BiH, Društvo je potpisalo anekse na osnovne ugovore i sporazume o kreditnim zaduženjima, kojima je izvršen reprogram izmirenja obaveza po ovom osnovu, na način da se dospijeće reprogramira na period počev od 1. 1. 2023. godine, čime se djelimično umanjio kreditni rizik, ali se ni u toku 2023. godine nisu izmirivale obaveze po osnovu kreditnih zaduženja.

Dio obaveza po međunarodnim kreditima i obaveza po osnovu doprinosa je predmet Zakona o finansijskoj konsolidaciji Javnog preduzeća Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo za period od 1. 1. 2008. do 31. 12. 2012. godine. Vlada FBiH je u periodu od 2018. do 2023. godine Društvu uplatila ukupno 30.000.000 KM na ime izmirenja obaveza za doprinose za PIO i zdravstveno osiguranje. Također, Društvo pored plaćanja tekućih obaveza za poreze i doprinose kontinuirano plaća i stare obaveze za doprinose u skladu s finansijskim mogućnostima.

Neprovođenje Zakona o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo za period od 1. 1. 2008. do 31. 12. 2012. godine i Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja može imati uticaja na dalje poslovanje Društva.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona koja su, po našoj profesionalnoj procjeni, od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima bavili smo se u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju mišljenja, i ne dajemo posebno mišljenje o njima.

Utvdili smo da su sljedeća pitanja ključna, koja treba objaviti u našem izvještaju:

- **Priznavanje prihoda**

Društvo je na 31. 12. 2023. godine iskazalo prihode od ugovora s kupcima u iznosu od 112.487.077 KM. Oni predstavljaju prihode osnovne djelatnosti, odnosno transporta robe i putnika željezničkim saobraćajem. Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju u finansijskim izvještajima u trenutku ispostavljanja faktura za izvršene usluge, a budžetski prihod u visini naplaćenog prihoda do trenutka sastavljanja finansijskih izvještaja. Usmjerali smo pažnju na ovo područje zbog činjenice da su postoji značajan rizik od priznavanja prihoda od pružanja usluga u smislu potpunosti njihovog iskazivanja, da se oni iskazuju u iznosima većim od stvarnih, kao i da se iskazuju u periodu na koji se odnose i u kojem su nastali.

Navedeno pridonosi složenosti prosudbi koje Uprava mora donijeti vezano za utvrđivanje odgovarajućeg računovodstvenog tretmana za stavke prihoda.

Upoznali smo se sa kontrolnim aktivnostima koje su vezane za proces odobravanja iskazanih prihoda, pri čemu smo provjeravali evidentirane prihode sa planom poslovanja za 2023. godinu, kako bismo stekli bolje razumijevanje nad prihodima koje Društvo ostvaruje.

Provjerili smo priznavanje prihoda i njihovo evidentiranje testiranjem na bazi uzorka. Cilj je bio uvjeriti se da li su prihodi priznati u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Naše revizijske procedure, između ostalih, uključivale su:

- razmatranje usklađenosti računovodstvene politike Društva sa zahtjevima primjenjivih standarda finansijskog izvještavanja;
- testiranje priznavanja prihoda u odgovarajućem periodu;
- pribavljanje uzorka izlaznih računa kako bismo uporedili postojanje i tačnost ukupnog neto iznosa računa, vršili njihovu računsku kontrolu i upoređivali sa knjiženjem u glavnoj knjizi.
- provjeru ima li evidentiranih prihoda koji ne zadovoljavaju zahtjev za priznavanje;
- na uzorku potraživanja, uvid u izvode otvorenih stavki prema kupcima na datum bilansa, kao i preispitivanje značajnih razlika između zaprimljenih izvoda otvorenih stavki i evidencija Društva kroz pregled ugovora s kupcima, računa i knjižnih odobrenja.
- procjenu potpunosti i tačnosti objava povezanih s prihodima vezanih za ispunjenje uslova postojanja ugovora s kupcem, u skladu sa zahtjevima sadržanim u Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja;
- testiranje obračuna pruženih usluga u skladu sa Cjenovnikom, Tarifom i zaključenim ugovorima sa kupcima.

Na osnovu prikupljenih dokaza, nismo identifikovali značajnije nalaze u odnosu na tačnost evidentiranja prihoda u skladu sa Cjenovnikom, Tarifama i ugovorima s kupcima, te smatramo da je priznavanje prihoda vršeno u skladu sa zahtjevima Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih izvještaja sa konsolidovanim izvještajem za 2022. godinu izvršio je „Grant Thornton“ d.o.o. Banja Luka i dato je mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Javnog preduzeća „Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine“ d.o.o. Sarajevo za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2023. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Društvo nije provodilo redovne mjere upravljanja rizikom u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju, jer zbog nelikvidnosti ne izmiruje dospjele obaveze po osnovu kredita, u skladu s potpisanim aneksima ugovora, koje na 31. 12. 2023. godine samo po osnovu glavnice iznose 55.525.555 KM (tačka 7.2.4.1 Izvještaja);**
- 2. Nisu pokrenute aktivnosti na povećanju učešća državnog kapitala na osnovu odluka o dodjeli transfera od Vlade FBiH u iznosu od 50.300.000 KM, koji je evidentiran u okviru statutarnih rezervi, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo i odlukama Vlade FBiH. Navedeno ima za posljedicu da struktura kapitala na 31. 12. 2023. godine nije tačno iskazana (tačka 7.2.3 Izvještaja);**
- 3. Ispitivanje tržišta u svrhu pripreme nabavke, odabir odgovarajućeg postupka, kao i poništenje postupka u slučaju kada su cijene ponuda značajno veće od obezbijeđenih sredstava za predmetnu nabavku, u iznosu od najmanje 2.452.985 KM, nije izvršeno u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama (tačka 9. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni principi i standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta u vrhovnim revizijskim institucijama, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Nije preispitana sistematizacija radnih mjesta s ciljem racionalizacije troškova i efikasnog obavljanja poslova, budući da su Pravilnikom o radu sistematizovana radna mjesta za 4.275 izvršilaca, a na 31. 12. 2023. godine bilo je 2.627 zaposlenika. Navedeno ističemo jer Društvo ima izrazito nepovoljne finansijske pokazatelje koji se prvenstveno odnose na rizik nelikvidnosti i prezaduženosti (tačka 4. Izvještaja);**
- Poduzete su aktivnosti na blagovremenom donošenju petogodišnjeg plana za period 2022–2026. godine. Vlada FBiH je također dala saglasnost na njegovo usvajanje, ali Parlament FBiH nije razmatrao utvrđeni prijedlog, kako nalažu odredbe Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju obavljanja usluge željezničkog, putničkog i kombinovanog saobraćaja (tačka 6.1 Izvještaja);**

- Za 2023. godinu ukupno su planirani radovi na održavanju željezničke infrastrukture u iznosu od 63.225.381 KM, a izvršeni radovi iznosili su 27.507.349 KM. Vrijeme propisanog ciklusa remonta pruge od 25 godina isteklo je za veći dio željezničke mreže u FBiH, a glavna opravka pruge je izvršena na samo 155 km, odnosno 25,5% ukupne mreže (tačke 4. i 7.1.1.2 Izvještaja);
- Postupci djelimične privatizacije koje je provela Agencija za privatizaciju u FBiH u 2005. godini nisu provedeni u skladu s važećim propisima o privatizaciji. Djelimična privatizacija za posljedicu je imala smanjenje državnog, a povećanje dioničkog kapitala. Navedene neusklađenosti konstatovane su i u našim prethodnim izvještajima, kao i u Izvještaju o reviziji privatizacije iz 2012. godine, ali po tom pitanju nije bilo daljnjih aktivnosti (tačka 7.2.3 Izvještaja);
- Neizmirene obaveze po osnovu doprinosa za PIO, zdravstvo i nezaposlenost za period 2000–2017. godine iznose 135.350.981 KM. Društvo od 2017. godine redovno izmiruje obaveze za doprinose na plaće, a obaveze iz ranijih perioda izmiruje prilikom pojedinačnih penzionisanja zaposlenika. Osim toga, Porezna uprava FBiH je 2017. godine, nakon blokade računa, donijela Rješenje o ograničenju prava raspolaganja novčanim sredstvima na računu poreznog dužnika Željeznice FBiH, kojim je ograničeno plaćanje izdataka neophodnih za redovno poslovanje u smislu odredbe člana 18. stav 2. Zakona o finansijskom poslovanju (tačka 7.2.4.2 Izvještaja).

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedila namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 3. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Preispitati opravdanost postojeće sistematizacije radnih mjesta, s ciljem racionalizacije troškova i efikasnog obavljanja poslova.	4.
2.	Donijeti pravilnik o internoj reviziji u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Poduzimati aktivnosti, u saradnji sa nadležnim organima zaduženim za nadzor, kako bi se osigurala sigurnost željezničkog sistema u skladu sa Zakonom o sigurnosti željezničkog prometa, s ciljem prevencije slučajeva građenja bez dozvola u Zaštitnom pružnom pojasu.	5.
4.*	Na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	7.2.1.1
5.*	Obezbijediti dokaze o vlasništvu nekretnina iskazanih u poslovnim knjigama Društva i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova, te okončati aktivnosti Tima za praćenje, kontrolu, provjeru ispravnosti i uspostavljanje ažurne evidencije registra nekretnina, čiji su vlasnici, posjednici, korisnici JP ŽFBiH d.o.o. Sarajevo, kako bi se uspostavila evidencija o vlasništvu nad nekretninama.	7.2.1.1
6.*	Izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha na osnovu izvršene procjene, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, s ciljem realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.	7.2.2.1
7.*	Putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Vlade FBiH poduzeti aktivnosti na provjeri osnovanosti provedene djelimične privatizacije, u skladu s važećim zakonskim propisima o privatizaciji.	7.2.3
8.*	Za ulaganja iskazana na statutarnim rezervama u iznosu od 50.300.000 KM izvršiti povećanje vrijednosti kapitala FBiH u statutu Društva, sudskom registru i poslovnim knjigama, u skladu s odlukama Vlade FBiH.	7.2.3
9.*	Upravlјati kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.	7.2.4.1
10.*	Izmiriti obaveze za dospjele doprinose iz perioda 2000–2017. godine, u skladu s Rješenjem Porezne uprave FBiH o ograničenju raspolaganja sredstvima na računu poreznog dužnika JP „Željeznice FBiH“ d.o.o.	7.2.4.2
11.*	Prilikom popisa utvrditi status vlasništva nad popisanim nekretninama, a kod popisa obaveza za poreze i doprinose osigurati usaglašavanje sa evidencijama Porezne uprave FBiH.	7.2.5

12.	Plan nabavki objaviti na portalu javnih nabavki najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja plana poslovanja, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	9.
13.*	Ispitati tržište u svrhu pripreme nabavke, za nabavku istovrsne robe provesti odgovarajući postupak, a u slučaju kada su cijene ponuda značajno veće od obezbijeđenih sredstava za predmetnu nabavku poništiti postupak, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.	9.

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (10)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
- Međunarodni računovodstveni standardi;
- Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
- Zakon o privrednim društvima;
- Zakon o javnim preduzećima u FBiH;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o finansijskom poslovanju;
- Zakon o radu;
- Zakon o željeznicama FBiH;
- Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja Federacije BiH;
- Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
- Zakon o porezu na dobit;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Uredba o postupku prijema u radni odnos u javnom sektoru u FBiH;
- Statut javnog preduzeća;
kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Javno preduzeće „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo osnovano je Zakonom o željeznicama Federacije BiH,² kojim je definisano da je njegova djelatnost od općeg interesa za Federaciju BiH. Društvo obavlja djelatnost domaćeg i međunarodnog transporta tereta i putnika, kao i održavanje, izgradnju, rekonstrukciju i modernizaciju željezničke infrastrukture, a bavi se i ostalim djelatnostima koje služe obavljanju željezničkog prevoza kao osnovne djelatnosti. Društvo posjeduje i održava željezničku infrastrukturu i željeznički vozni park. Osnivač Društva je Federacija BiH, kao većinski vlasnik sa 91,816% učešća u kapitalu i manjinski vlasnici udjela 8,184%, koji su vlasništvo stekli po osnovu djelimične privatizacije izvršene putem javnog upisa dionica. Osnivačka prava u ime osnivača državnog kapitala vrši Vlada Federacije BiH, putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Rješenjem Općinskog suda u Sarajevu broj: 065-0-Reg-06-000614 od 28. 12. 2006. godine, preduzeće je registrovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću.

Skraćeni naziv Društva je: JP „ŽFBiH“ d.o.o. Sarajevo.

Društvo je organizovano kao jedinstveni pravni subjekt, a posluje putem dvije funkcionalne cjeline koje nemaju pravni subjektivitet, i to:

- Željeznička infrastruktura (u daljnjem tekstu: Infrastruktura), u okviru koje se vrši održavanje, modernizacija i izgradnja građevinskih objekata, elektrotehničkih postrojenja, kao i funkcije osiguranja i sigurnosti željezničkog prometa, a čine je postrojenja koja pripadaju glavnim i sporednim prugama, izuzimajući kolosijeke radionica, depoa i industrijskih kolosijeka, i u 100% je vlasništvu Federacije BiH;
- Željeznički operator (u daljnjem tekstu: Operator), čija je osnovna djelatnost pružanje željezničkih i ostalih transportnih usluga za robu i putnike, koji je u državnom vlasništvu 51%, dok je preostalih 49% kapitala privatizirano.

Poslovi kojima se ostvaruju zajedničke funkcije i kojima se obezbjeđuje jedinstveno funkcionisanje obavljaju se u okviru Zajedničkih poslova. Na osnovu Zakona o željeznicama Federacije BiH izvršena je knjigovodstvena podjela imovine i obaveza između Infrastrukture i Operatera, dok je finansijsko izvještavanje na nivou jedinstvenog pravnog subjekta, Željeznica FBiH.

Djelatnost Društva disperzirana je na prostoru Federacije BiH i poslovne aktivnosti obavljaju se putem organizacionih dijelova u sjedištu i izvan sjedišta (Sarajevo, Mostar, Tuzla, Zenica i Bihać).

Društvo ima 100% vlasničkog udjela u „Zavodu za zdravstvenu zaštitu radnika u saobraćaju“ d.o.o. Sarajevo.

Unutrašnja organizacija i način rada utvrđeni su Pravilnikom o radu, čiji dio čini Sistematizacija radnih mjesta, a koji je u primjeni od 1. 3. 2017. godine (sa posljednjim izmjenama i dopunama iz 2023. godine). Pravilnik o radu je usaglašen sa Kolektivnim ugovorom željezničara na teritoriji FBiH.

Pravilnikom o radu uređen je način rada i rukovođenja Društvom i opis radnih mjesta, te su sistematizovana radna mjesta za 4.275 izvršilaca, a na 31. 12. 2023. godine bilo je 2.627 zaposlenika. Tokom 2023. godine Društvo je napustilo 213 zaposlenika, a 126 je primljeno u radni odnos.

Sjedište Društva je u Sarajevu, u Ulici Musala broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

---

²„Sl. novine FBiH“, br. 41/01, 25/12

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od oktobra 2023. do maja 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2020. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu preduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Formiran je Odbor za reviziju i Odjel za internu reviziju u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH.
2.	U saradnji sa Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija poduzete su aktivnosti prema Vladi FBiH i Parlamentu FBiH za usvajanje predloženog petogodišnjeg plana Društva, ali Parlament FBiH ga još uvijek nije razmatrao.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Za dio iskazanih zaliha van upotrebe izvršeno je vrednovanje zaliha shodno MRS-u 2 – Zalihe, s ciljem realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, ali još uvijek nije izvršeno njihovo sveobuhvatno vrednovanje.
2.	Društvo i dalje ne izmiruje obaveze po osnovu međunarodnih kredita, ali je sa Federalnim ministarstvom finansija potpisalo anekse o reprogramu obaveza sa dospeljećem do deset godina. Reprogramiranim planom otplate utvrđena je dinamika otplate kredita sa početkom od januara 2023, čime je smanjen kreditni rizik i rizik likvidnosti.
3.	Obaveze za dospelje doprinose iz perioda 2000–2017. godine se izmiruju u skladu sa finansijskim mogućnostima, te se ova obaveza smanjuje iz perioda u period, ali one još uvijek većim dijelom nisu izmirene.
4.	Izvršen je popis imovine i obaveza, s tim da nije definisan status vlasništva nad popisanim nekretninama, a kod popisa obaveza za poreze i doprinose samo su preuzeta knjigovodstvena stanja, bez usaglašavanja sa Poreznom upravom FBiH.
Nerealizovane preporuke	
1.	Preispitati opravdanost postojeće sistematizacije radnih mjesta s ciljem racionalizacije troškova i efikasnog obavljanja poslova.

2.	Na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadleive vrijednosti takvog sredstva, u skladu s MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.
3.	Obezbijediti dokaze o vlasništvu nekretnina iskazanih u poslovnim knjigama Društva i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova, te okončati aktivnosti Tima za praćenje, kontrolu, provjeru ispravnosti i uspostavljanje ažurne evidencije registra nekretnina, čiji su vlasnici, posjednici, korisnici JP ŽFBiH d.o.o. Sarajevo, kako bi se uspostavila evidencija o vlasništvu nad nekretninama.
4.	Potrebno je putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Vlade FBiH poduzeti aktivnosti na provjeri osnovanosti provedene djelimične privatizacije, u skladu s važećim zakonskim propisima o privatizaciji.
5.	Za ulaganja iskazana na statutarnim rezervama u iznosu od 11.327.000 KM izvršiti povećanje vrijednosti kapitala FBiH u statutu Društva, sudskom registru i poslovnim knjigama, u skladu s odlukama Vlade FBiH.
6.	Za nabavku istovrsne robe provesti odgovarajući postupak, u skladu s članom 15. stav 6. Zakona o javnim nabavkama.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu dato je ukupno 13 preporuka, od čega su tri nove i deset preporuka koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2020. godinu (šest nerealizovanih i četiri djelimično realizovane).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja.

Putem Pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se poduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu, i kako se one ne bi ponovile u izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je šest preporuka, od kojih su tri implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, dvije djelimično, a za jednu preporuku nisu poduzete aktivnosti. Implementacijom (većeg broja) preporuka datih u pismu menadžmentu Uprava je pokazala spremnost za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i uspostavljanje sistema internih kontrola. Preporuke koje nisu implementirane odnosno djelimično su implementirane će se ponoviti u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,³ Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela,⁶

Uprava je odgovorna za uspostavljanje sistema internih kontrola, radi ostvarenja programskih ciljeva rada. Faktor koji najviše utiče na funkcionisanje sistema internih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštovanje zakonskih propisa.

Finansijsko upravljanje i kontrola se zasniva na upravljanju rizicima u Društvu kao kontinuiran proces u svrhu upravljanja i odlučivanja u realizaciji ciljeva organizacije. Kontrola prema Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH predstavlja aktivnosti uprave usmjerene na izbjegavanje i smanjenje rizika koji imaju negativan uticaj na ostvarenje ciljeva pri tome obuhvatajući sve finansijske i nefinansijske procese i aktivnosti u poslovanju koje se provode u svim organizacijskim jedinicama, a za koje je Uprava Društva u obavezi da izradi pisane procedure.

Društvo je donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, kao što su Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, Pravilnik o finansijskom poslovanju, Pravilnik o investicijama, Pravilnik o nabavci robe i vršenju usluga i ustupanja radova, Pravilnik o popisu i drugi. **Međutim, u Društvu je u primjeni Pravilnik o javnim nabavkama iz novembra 2017. godine, koji nije usklađen sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama iz decembra 2022. godine.**

Pravilnikom o radu Društva sistematizovana su radna mjesta za 4.275 izvršilaca, a na 31. 12. 2023. godine bilo je 2.627 zaposlenika. S obzirom na to da Društvo, i pored poduzetih aktivnosti u upravljanju rizikom likvidnosti, i dalje ima nepovoljan koeficijent likvidnosti i finansijske stabilnosti, te da troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iznose 58% ukupnih rashoda, ne možemo potvrditi da sistematizacija radnih mjesta odražava stvarne potrebe Društva u svrhu efikasne i efektivne realizacije ciljeva Društva. Zbog navedenog potrebno je preispitati utvrđenu sistematizaciju radnih mjesta, kao i broj trenutno zaposlenih, s ciljem racionalizacije troškova.

Prema prezentiranim podacima tokom godine radni odnos zasnovan je za 126, a prestao je za 213 zaposlenika (164 penzionisana, 18 sporazumni prestanak ugovora o radu, četiri istek ugovora na određeno, 20 smrt zaposlenika, četiri otkaz poslodavca, dva neplaćeno odsustvo u trajanju od jedne godine i jedan prestanak radnog odnosa zbog izdržavanja zatvorske kazne). Za 11 zaposlenika u skladu sa odredbama Zakona o radu i Pravilnika o radu, na osnovu odluka Uprave zaključeni su sporazumi o produženju radnog odnosa (na određeno vrijeme) u trajanju do 12 mjeseci.

Zapošljavanje u Društvu je izvršeno na osnovu javnog konkursa objavljenog u dnevnim novinama „Oslobođenje“ i „Večernji list“, internet stranici Društva i Zavoda za zapošljavanje u FBiH u decembru 2022. godine. Javnim pozivom objavljena je potreba za popunu 150 upražnjenih radnih mjesta, a odnosila su se na prijem nekvalifikovanih, polukvalifikovanih, kvalifikovanih i radnika sa srednjom stručnom spremom, sa ili bez radnog iskustva, i to: manevrista – skretničar 21, pružni radnik 16, elektromehaničar 15, mašinovođa otvorene pruge 12, bravar 12, magazioner 11, pregledač kola 9, otpravnik vozova 8, kondukter 7, vozovođa 6, zavarivač 5, stolar 3, dizelmehaničar 3, i druga. Nakon provedene procedure izvršen je prijem za 126 zaposlenika sa liste uspješnih kandidata. Izvršili smo uvid u proceduru poviđenja javnog poziva, te nismo utvrdili nepravilnosti.

---

³ „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

⁵ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁶ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

Kod kontrolnog okruženja utvrdili smo da sistematizacija radnih mjesta, utvrđena Pravilnikom o radu, ne odražava stvarne potrebe Društva u svrhu efikasne i efektivne realizacije njegovih ciljeva. Postojeća sistematizacija radnih mjesta, kao i broj trenutno zaposlenih, nisu preispitani, s ciljem racionalizacije troškova.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH sačinjen je Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu i dostavljen 31. 1. 2024. godine Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. U Društvu je izrađena mapa procesa i registar rizika, te koncem godine izvršen unos u aplikaciju PIFC nakon obavljene prethodne revizije i datih preporuka u Pismu menadžmentu. U izvještaju su konstatovani propusti i navedene su mjere koje Društvo planira poduzeti u narednom periodu (ažurirati mapu procesa i registra rizika u skladu sa izvršenim izmjenama, kao i mjere za očuvanje i unaprijeđene uspostavljenog sistema finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama u cilju smanjenja određenih rizika).

Društvo je putem Službe interne kontrole strukturiralo kontrolne aktivnosti koje se odnose na ključne procese u okviru obavljanja svoje djelatnosti i to: kontrola rada revizora, konduktera i putničkih blagajni; kontrolu stabilnih postrojenja elektro vuče i održavanja sredstava vuče; tehnički pregled vagona, pružnih i drumskih vozila; kontrolu gornjeg i donjeg stroja pruga; kontrolu signalno sigurnosnih postrojenja i telekomunikacija; kontrolu saobraćajno tehničkih i transportno komercijalnih poslova. Služba interne kontrole na mjesečnom nivou pravi plan rada i aktivnosti na osnovu kojih provodi kontrole u okviru svih poslovnih područja i generalne direkcije. Revizijom smo utvrdili da je Služba interne kontrole sačinjavala pojedinačne izvještaje o izvršenim kontrolama, kao i Izvještaj o stanju sigurnosti u željezničkom saobraćaju u 2023. godini. Navedenim izvještajem konstatovano je da je vrijeme propisanog ciklusa remonta pruge od 25 godina isteklo za veći dio željezničke mreže u FBiH, te da je glavna opravka pruge izvršena na samo 155 km odnosno 25,5% ukupne mreže, te su date ocjene stanja pojedinačnih dionice pruge, kao i preporuke za remont i dalje postupanje. Međutim, utvrdili smo da po većini preporuka nije postupljeno i da izdvajanje sredstava za tekuće održavanje željezničke infrastrukture nije dovoljno kako bi se osiguralo nesmetano obavljanje željezničkog saobraćaja.

Obavljenom revizijom smo konstatovali da, iako je Društvo donijelo značajan broj internih akata kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka, nije uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Navedeno je imalo za posljedicu konstatovane propuste i nalaze koje smo dali u Izvještaju o obavljenoj reviziji.

Preporuka:

- **preispitati opravdanost postojeće sistematizacije radnih mjesta, utvrđene Pravilnikom o radu, s ciljem racionalizacije troškova i efikasnog obavljanja poslova.**

Organi Društva

U skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH i Statutom Društva, organi Društva su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava kao organi upravljanja i Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čini predstavnik – opunomoćenik kojeg je imenovala Vlada FBiH na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Tokom 2023. godine održane su dvije vanredne i jedna redovna sjednica, na kojima se raspravljalo o: rebalansu Plana poslovanja za 2022. godinu, srednjoročnom planu razvoja Društva za period 2022-2024. godine, razrješenju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora, imenovanju članova Nadzornog odbora, usvajanju Plana poslovanja za 2023. godinu, o dvanaestoj izmjeni Statuta Društva, razmatranju Godišnjeg izvještaja o poslovanju za 2022. godinu, Izvještaju nezavisnog revizora, Izvještaju o radu odbora za reviziju i Nadzornog odbora, te ponovnom razrješenju članova Nadzornog odbora i imenovanju vršilaca dužnosti članova Nadzornog odbora. Tokom 2023. godine opunomoćenik je bio Ismet Demirović.

Nadzorni odbor sastoji se od sedam članova (pet ispred državnog kapitala i po jedan član ispred predstavnika sindikata i privatiziranog kapitala). Do 3. 2. 2023. godine vršioce dužnosti Nadzornog odbora su obavljali Jadranko Stojkić, Nisvet Mujanović, Dalfina Bošnjak, Ibrica Čevra, Jasmina Hadžić, Vanja Pirgić i Amir Šibić, koji su razriješeni imenovanjem novih članova na period od četiri godine. Tokom 2023. godine dužnost Nadzornog odbora obavljali su: Ivana Tomović (predsjednica), i članovi Nisvet Mujanović, Jasmina Hadžić, Ibrica Čevra, Tomislav Galić, Asmira Hujdurović-Ibrišimović (predstavnik sindikata) i Amir Šibić (ispred privatiziranog kapitala) imenovani odlukom Skupštine od 3. 2. 2023. godine na mandatni period od četiri godine, ali su razriješeni dužnosti Odlukom Skupštine Društva od 30. 10. 2023. godine zbog neusvajanja godišnjeg izvještaja o poslovanju Društva za 2022. godinu. Odlukom Skupštine Društva od 30. 10. 2023. godine na vremenski period do najviše tri mjeseca, imenovani su vršioce dužnosti Nadzornog odbora ispred državnog kapitala: Ivana Tomović – predsjednica i članovi: Slobodan Kadrijević, Tomislav Galić, Damir Dinarević, Želimir Bukarić, predstavnik sindikata Asmira Hujdurović-Ibrišimović i ispred privatiziranog kapitala Amir Šibić. Tokom 2023. godine održano je 16 sjednica Nadzornog odbora na kojima se, između ostalog, razmatralo o: usvajanju seta finansijskih izvještaja za 2022. godinu i Izvještaja o poslovanju za 2022. godinu, izvještaja o radu Odbora za reviziju, o utvrđivanju prijedloga Plana poslovanja za 2023. godinu, usvajanju pravilnika: o računovodstvu, o računovodstvenim politikama, o popisu imovine i obaveza, usvajanju realizovanih kompenzacija, izvještajima o javnim nabavkama i ostala tekuća pitanja.

Upravu Društva čine vršilac dužnosti direktora i pet vršilaca dužnosti izvršnih direktora. Tokom 2023. godine Upravu Društva su sačinjavali: Enis Džafić – predsjednik, i članovi Rifat Čabrić, Mario Kozina, Antonija Putica, Kenan Alijagić i Rešad Mandžo imenovani Odlukom Nadzornog odbora od 17. 12. 2020. godine. Odlukom Nadzornog odbora od 29. 12. 2023. godine za vršioce dužnosti na period do 12 mjeseci, odnosno do okončanja konkursne procedure imenovani su: za predsjednika Uprave, generalnog direktora – Enis Džafić, a za vršioce dužnosti izvršnih direktora imenovani su: za poslove željezničkog operatora Adnan Kubat, za poslove željezničke infrastrukture Mario Kozina, za ekonomske poslove Zlatko Jelić, za pravne i kadrovske poslove Ena Duran Živanović i za poslove razvoja i investicija Ajdin Hrbat.

Odbor za reviziju imenovan je u decembru 2021. godine na period od četiri godine, a čine ga: Amela Muratović – predsjednica, Ivanka Drmač – članica i Admir Uzunović – član, imenovani na prijedlog Nadzornog odbora Odlukom Skupštine Društva. Odbor za reviziju je tokom godine održao 11 sjednica na kojima je razmatrao: izvještaje Odjela za internu reviziju, izvještaje o javnim nabavkama i ostale aktivnosti u skladu svojim nadležnostima.

Interna revizija

Odjel za internu reviziju formiran je u skladu s članom 27. Zakona o javnim preduzećima u FBiH i ima samo dva interna revizora. Do novembra 2023. godine funkciju direktorice Odjela interne revizije obavljala je Fatima Obhodaš, koju je imenovao Ured za reviziju, a Društvo je 19. 2. 2024. godine, nakon provedene procedure javnog oglašavanja i dobivanja saglasnosti Ureda za reviziju, imenovalo novog direktora Odjela interne revizije – Mustafu Šakića na mandatni period od četiri godine.

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta utvrđeno je šest radnih mjesta u Odjelu za internu reviziju, a čine ga direktor interne revizije koji nije zaposlenik društva, glavni interni revizor, tri samostalna interna revizora i jedan referent interne revizije.

Prema zahtjevima Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁷ rukovodilac jedinice za internu reviziju priprema pravilnik o internoj reviziji i operativna uputstva kojima se definišu odgovornosti zaposlenih i način rada u Odjelu za internu reviziju. **Revizijom smo utvrdili da Odjel interne revizije nije sačinio pravilnik u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, te da je novi pravilnik, koji je u izradi, poslan Odjelu za internu reviziju na doradu i daljnje postupanje u skladu sa Izvještajem Komisije koju je imenovala Uprava Društva. Na navedeno smo ukazali u Pismu menadžmentu, ali po datoj preporuci nije postupljeno.**

---

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

Sačinjen je Program rada i Studija rizika za 2023. godinu. Trogodišnji strateški plan je pripremljen i donesen u skladu s odredbama Zakona o internoj reviziji u javnim sektoru u FBiH.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je tokom 2023. godine sačinjeno šest izvještaja, koliko je i planirano Planom rada za 2023. godinu, a koji su se odnosili na: reviziju prihoda, reviziju evidentiranja nekretnina, reviziju stalnih sredstava u pripremi, reviziju propisa, reviziju javnih nabavki i izvještaji o realizaciji preporuka koje su date u ranijim izvještajima interne i eksterne revizije. Prema prezentovanim zapisnicima sa sjednica Uprave Društva, utvrdili smo da Uprava prihvata date preporuke i poduzima aktivnosti na njihovoj implementaciji, međutim broj realizovanih preporuka nije visok.

Odjel za internu reviziju sačinio je Godišnji Izvještaj o radu, koji je Odbor za reviziju usvojio 11. 3. 2024. godine, u kojem je navedeno da su u pojedinačnim izvještajima konstatovane nepravilnosti za koje su date preporuke radi njihovog otklanjanja. Uvidom stepen realizacije preporuka za period 2020–2022. godine utvrdili smo da je od ukupno date 34 preporuke samo 10 (29%) realizovano.

Godišnji izvještaj interne revizije za 2023. dostavljen je 28. 2. 2024. Centralnoj harmonizacijskoj jedinici, što je u skladu sa članom 18. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.

Uvidom u Izvještaje i dokumentaciju u vezi sa obavljenim revizijama utvrdili smo da su revidirani određeni ključni procesi, te da je omogućeno kontinuirano praćenje implementacije datih preporuka interne revizije.

Preporuka:

- **donijeti pravilnik o internoj reviziji u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.**

Prevenција korupcije

Vlada FBiH je u novembru 2021. godine usvojila novi Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u FBiH u kojem je, u skladu sa ciljevima i mjerama ovog plana, utvrđena obaveza donošenja, odnosno ažuriranja Plana integriteta u roku od šest mjeseci od dana usvajanja Akcionog plana. Društvo je postupilo u skladu sa Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije i sačinilo je Plan integriteta u februaru 2023. godine.

Transparentnost rada

Prema članu 1. Zakona o dopunama Zakona o javnim preduzećima u Federaciji BiH,⁸ Društvo je obavezno objavljivati informacije o finansijskom poslovanju putem internet-stranice kako bi ih učinilo dostupnim javnosti, na što smo ukazali Pismom menadžmentu od 7. 11. 2023. godine Uvidom u dostupne informacije na internet-stranici Društva utvrđeno je da su objavljeni podaci o finansijskom poslovanju propisani Zakonom.

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI DRUŠTVA

Prema odredbama Zakona o sigurnosti željezničkog prometa⁹ definisano je da je pružni pojas prostor između željezničkih kolosijeka, kao i pored krajnjih kolosijeka na odstojanju od najmanje 8 m, a ako željeznička pruga prolazi kroz naseljeno mjesto na odstojanju od najmanje 6 m, računajući od ose krajnjeg kolosijeka. Također, istim Zakonom je definisano da je zaštitni pružni pojas zemljišni pojas sa obje strane pruge, širine 200 m, računajući od ose krajnjih kolosijeka. Nadalje, član 24. istog Zakona definiše da pružni pojas željezničke pruge mora biti omeđen kamenim ili betonskim znacima, te da se u pružnom pojasu mogu graditi samo željeznički objekti i postrojenja.

---

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 109/12

⁹ „Službeni list RBiH“ br. 33/95, član 5, stav 8

U zaštitnom pružnom pojasu mogu se graditi građevinski i drugi objekti, podizati postrojenja na određenoj udaljenosti od pruge zavisno od njihove vrste i namjene i saditi drveće, prema uvjetima i uz primjenu mjera koje osiguravaju sigurnost ljudi i prometa, u skladu sa Zakonom. Navedene odredbe su također utvrđene i Instrukcijama za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sistema¹⁰ koje je donio Regulatorni odbor željeznica BiH 17. 1. 2012. godine.

Vezano za izdavanje saglasnosti za građenje u pružnom i zaštitnom pružnom pojasu Sektor za građevinske poslove Društva obavlja aktivnosti na osnovu zaprimljenih zahtjeva po navedenom osnovu. Aktivnosti i postupanje po zaprimljenim zahtjevima su uređeni Zakonom o sigurnosti željezničkog prometa, Instrukcijama za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sistema, Pravilnikom 315 o održavanju donjeg stroja pruga iz 2013. godine i Uputstvom o opštim uslovima za građenje u Zaštitnom pružnom pojasu. Također, Instrukcijama za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sistema, utvrđeno je da poslove nadzora nad sigurnim obavljanjem željezničkog saobraćaja obavljaju entitetski inspektori i pri tom donose Rješenja i preduzimaju adekvatne mjere u skladu sa utvrđenim entitetskim Zakonima o inspekcijama.

Prema podacima nadležnog Sektora, u 2023. godini zaprimljeno je ukupno 97 zahtjeva za izdavanje saglasnosti za građenje, od čega su 84 saglasnosti izdate, a za 13 zahtjeva nije data saglasnost. Od navedenog broja izdatih saglasnosti ukupno 33 se odnosi na izgradnju objekata u zoni Zaštitnog pružnog pojasa širine 200 m od ose krajnjih kolosijeka. Podnosioci zahtjeva dužni su dostaviti podatke o projektu, nakon čega komisija koju Društvo formira iz reda vlastitih zaposlenika vrši pregled stanja na terenu i donosi prijedlog o izdavanju saglasnosti. U zahtjevima za izdavanje saglasnosti, u zavisnosti od lokaliteta na kojima se vrši ili planira građenje objekata u Zaštitnom pružnom pojasu, zahtjeve su podnosili ili sami investitori ili nadležne opštinske i gradske službe za urbanizam i prostorno planiranje. Uz zahtjeve za izdavanje saglasnosti priložena je projektna dokumentacija, nakon kojih je komisija Društva vršila izlaske na teren u svrhu utvrđivanja stvarnog stanja. U uzorkovanim predmetima, utvrdili smo da se radi o različitim vrstama objekata (stambene kuće, poslovni prostori i zgrade, pomoćni objekti koji se dograđuju uz postojeće), ali da se u sačinjenim zapisnicima komisije i uvidom u stanje na terenu vrši detaljan pregled projekta i eventualnog odstupanja od njega, pristupa objektu, priključaka na vodovodnu, kanalizacionu i elektro mrežu, položaja u odnosu na kolosijek pruge utvrđuje eventualne smetnje za obavljanje željezničkog saobraćaja.

Pored navedenih postupanja za obradu zahtjeva za izdavanje saglasnosti za građenje u pružnom i zaštitnom pružnom pojasu, Društvo ne poduzima daljnje aktivnosti kako bi se gradnja regulisala u okviru zakona i propisa koji regulišu građenje objekata i sigurnost željezničkog sistema za sve učesnike u željezničkom saobraćaju. Uvidom u predmete koji se odnose na izdavanje saglasnosti za građenje u zaštitnom pružnom pojasu, utvrdili smo da se za veći dio uzorkovanih predmeta radi o građevinskim objektima koji su započeti ili već završeni, tek nakon čega su njihovi investitori pristupili pribavljanju saglasnosti kako bi izvršili njihovu legalizaciju.

Ističemo da je nadležnost za nadzor nad izvođenjem građevinskih radova u djelokrugu rada općinskih, odnosno gradskih inspekcija, kao i entitetskih inspekcija u skladu sa Instrukcijama za sigurnost i interoperabilnost željezničkog sistema. Kao primjer navodimo slučaj nelegalne gradnje u zaštitnom pružnom pojasu na području općine Ilijaš, gdje se Društvo 2020. godine obraćalo Općini za pokretanje inspeksijskog nadzora, ali se Općina u predmetnom slučaju oglasila nenadležnom. Nakon dobivenog odgovora, Društvo se obratilo i Federalnoj upravi za inspeksijske poslove i upoznao je u vezi sa radovima u zaštitnom pružnom pojasu koji se izvode bez saglasnosti, te je dobiven odgovor da je provedeno više inspeksijskih nadzora nakon kojih izvođač nije postupio u skladu sa izrečenom upravnom mjerom. Navedeno ukazuje na činjenicu da, i pored poduzetih aktivnosti, građenje u okviru zaštitnog pružnog pojasa nije osigurano u skladu sa Zakonom o sigurnosti željezničkog prometa, te kako bi osiguralo sigurnost željezničkog sistema za sve učesnike u željezničkom saobraćaju.

---

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 17/12

Preporuka:

- **intenzivirati aktivnosti, u saradnji sa nadležnim organima zaduženim za nadzor, kako bi se osigurala sigurnost željezničkog sistema u skladu sa Zakonom o sigurnosti željezničkog prometa, s ciljem prevencije slučajeva građenja bez dozvola u Zaštitnom pružnom pojasu.**

6. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

6.1 IZRADA I DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA

Uprava Društva sačinjava dugoročne, srednjoročne, odnosno godišnje planove poslovanja u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, sa Statutom i Pravilnikom o planiranju. Također, Zakonom o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju obavljanja usluge željezničkog, putničkog i kombinovanog saobraćaja¹¹ propisano je da se planiranje finansijskih sredstava za finansiranje željezničke infrastrukture utvrđuje godišnjim i petogodišnjim planovima. Nositelj planiranja je Društvo, a planove odobrava Parlament FBiH na prijedlog Vlade FBiH. Za obavljanje i finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture Ministarstvo u ime Federacije zaključuje godišnji ugovor sa Društvom na osnovu utvrđenih planova. Pravilnikom o planiranju definisane su između ostalog i nadležnosti i postupci izrade plana poslovanja po kojem Uprava Društva razmatra i utvrđuje prijedlog plana koji se dostavlja Nadzornom odboru, koji utvrđuje prijedlog plana poslovanja i dostavlja ga Skupštini Društva na usvajanje, u rokovima utvrđenim Zakonom. Plan prihoda i rashoda mora odražavati planirane aktivnosti javnog preduzeća, u skladu sa zahtjevima Zakona o javnim preduzećima u FBiH.

Petogodišnji plan, odnosno Plan finansijskih sredstava za namjenu finansiranja željezničke infrastrukture za period 2022–2026. Društvo je sačinilo u decembru 2021. godine. Vlada FBiH je Zaključkom od 2. 6. 2022. utvrdila prijedlog Plana, koji je 8. 6. 2022. godine dostavljen Parlamentu FBiH na odobravanje. **Prema navedenom, Društvo je poduzelo aktivnosti za blagovremeno donošenje petogodišnjeg plana, Vlada FBiH je također dala saglasnost na njegovo usvajanje, ali do okončanja revizije nije nam prezentovan dokaz da je Parlament FBiH odobrio utvrđeni Prijedlog plana finansijskih sredstava za namjenu finansiranja željezničke infrastrukture za period 2022–2026. godine, kako nalažu odredbe Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju obavljanja usluge željezničkog, putničkog i kombinovanog saobraćaja.**

Trogodišnji plan poslovanja za period 2022–2024. urađen je na osnovu analize poslovnog sistema, analize unutrašnjih i vanjskih faktora, procjene stanja na domaćem i evropskom transportnom tržištu. U finansijskom aspektu trogodišnjeg plana dat je pregled projekcije očekivanih prihoda, rashoda, kapitalnih izdataka, izvora financiranja, obaveza po kreditima i projicirani finansijski rezultat. Društvo je, u skladu sa članom 22. Zakona o javnim preduzećima, Trogodišnji Plan dostavilo Uredu za reviziju institucija u FBiH.

Plan poslovanja za 2023. sačinjen je u decembru 2022, koji je Nadzorni odbor odobrio 28. 2. 2023. godine. Nakon dobivene saglasnosti Vlade FBiH 8. 9. 2023, Skupština Društva je tek 10. 10. 2023. godine usvojila doneseni plan.

Uprava Društva sačinila je u augustu 2023. godine rebalans Plana poslovanja za 2023, s obzirom na to da su konstatovana značajna odstupanja između ostvarenih i planiranih iznosa, te je bilo potrebno izvršiti izmjene plana. Nadzorni odbor je 28. 11. 2023. godine donio Odluku o utvrđivanju prijedloga rebalansa plana poslovanja, a Vlada FBiH do okončanja revizije nije dala saglasnost na revidirani Plan poslovanja.

---

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 57/03

Godišnji plan, kao ni rebalans plana poslovanja, nije usvojen u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima u FBiH, niti Pravilnikom o planiranju, prema kojim plan prihoda i rashoda mora odražavati planirane aktivnosti javnog preduzeća za tu godinu, s obzirom na to da je Plan poslovanja usvojen sa zakašnjenjem od čak deset mjeseci, a rebalans plana Skupština do okončanja revizije nije usvojila.

Osnovne ekonomske kategorije planirane su u sljedećim iznosima:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2022. god.	Plan za 2023. god.	Rebalans plana za 2023. godinu	Ostvareno u 2023. god.	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4		5	6	7
I	Prihodi	127.995.851	169.763.830	136.451.800	145.021.704	113	106
II	Rashodi	126.757.922	169.763.830	132.081.440	126.999.193	100	96
III	Dobit/gubitak prije poreza	1.237.929	0	4.370.360	18.022.511	1455	412

Prihodi su iskazani u iznosu od 145.021.704 KM, što je u odnosu na rebalansom planirane više za 8.569.904 KM ili 6%, a veći su u odnosu na prethodnu godinu za 17.025.853 KM. Razlog povećanja ukupnih prihoda u odnosu na 2022. godinu odnosi se najvećim dijelom na povećanje prihoda od pruženih usluga i prihoda od subvencija Vlade FBiH.

Rashodi su iskazani u iznosu od 126.999.193 KM, što je manje od rebalansom planiranih za 5.082.247 KM ili 4%, a na nivou ostvarenih su u prethodnoj godini.

Finansijski rezultat - dobit iskazana je u iznosu od 18.022.511 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veća je za 16.784.582 KM.

6.2 IZVJEŠTAVANJE

U skladu sa Statutom Društva, Uprava je obavezna podnijeti izvještaj o poslovanju Nadzornom odboru, po godišnjem obračunu s bilansom stanja i bilansom uspjeha. Godišnji obračun je objavljen 8. 2. 2024. godine, a Nadzorni odbor ga je usvojio 8. 4. 2024. godine zajedno sa skraćenim izvještajem o poslovanju. Skupština do okončanja revizije nije razmatrala Godišnji obračun i Izvještaj o poslovanju za 2023. godinu.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2023. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 5. 2. 2024. godine.

Reviziju finansijskih izvještaja sa konsolidovanim izvještajem za 2023. godinu izvršio je Orecons&Audit d.o.o. Zenica i dato je mišljenje s rezervom.

7.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

7.1.1 PRIHODI

Struktura ostvarenih prihoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća:

KM

	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	145.021.704	127.995.851
Prohodi iz ugovora s kupcima	112.487.077	98.694.371
Prihodi od pruženih usluga	112.487.077	98.694.371
Ostali prihodi i dobici	32.534.627	29.301.480

Društvo ostvaruje prihode od pružanja usluga domaćeg i međunarodnog transporta tereta i putnika, pružanja usluga opravke vagona i lokomotiva i zakupa. Cijene usluga prevoza putnika i stvari utvrđene su Cjenovnikom za prevoz putnika u unutrašnjem saobraćaju koji je donesen u 2012. godini i Tarifa za prevoz stvari u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju iz 2009. godine. Za usluge prevoza u tranzitu potpisan je Protokol predstavnika Željeznica FBiH i Željeznica RS o komercijalnom nastupu na tržištu transportnih usluga, a za prevoz putnika u međuentitetskom saobraćaju utvrđena je Tarifska ponuda Željeznica FBiH i Željeznica RS kojom su utvrđena kilometarska odstojanja i cijene od stanica Željeznica FBiH do tarifskog sjecišta sa Željeznicama RS i obratno.

Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno je da se prihodi priznaju u finansijskim izvještajima u trenutku ispostavljanja faktura za izvršene usluge, a budžetski prihod u visini naplaćenog prihoda do trenutka sastavljanja finansijskih izvještaja.

7.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora sa kupcima iskazani su u iznosu od 112.487.077 KM, od čega se na prihode ostvarene na domaćem tržištu odnosi 108.484.103 KM, a na prihode ostvarene na inostranom tržištu odnosi 4.002.974 KM.

Priznavanje prihoda iz ugovora s kupcima uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama, koji je usklađen sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima, te se priznaju na način da reflektuju prenos obećanih dobara ili usluga kupcu u iznosu naknade za koju se očekuje da će biti primljena zauzvrat. Prihodi od prodaje se priznaju po fer vrijednosti primljene ili očekivane naknade umanjene za porez na dodatu vrijednost, povrate, rabate i popuste.

Najznačajniji ostvareni prihodi u 2023. godini su:

- **Prihodi od prodatih usluga fakturisanog robnog saobraćaja u zemlji i inostranstvu** u iznosu od 104.831.668 KM po osnovu zaključenih ugovora sa kupcima od kojih su najveći JP Elektroprivreda d.d. Sarajevo (28.335.651 KM), Srbija Kargo a.d. Beograd (23.319.437 KM), Global Ispat Koksna Industrija d.o.o Lukavac (22.393.773 KM), Arcelor Mittal d.o.o Zenica (12.567.839 KM) i ŽRS a.d. Doboj (4.288.742 KM).
- **Prihodi od prodaje usluga u putničkom saobraćaju** (gotovina i fakturisano) u iznosu od 2.416.982 KM koji se odnose na prodate vozne karte;
- **Prihodi od primljenih usluga na pruzi** (usluge vuče vozova) u iznosu od 1.966.887 KM po osnovu sklopljenog ugovora sa Željeznicama RS;
- **Prihodi od željezničkih uprava po kontokorentu** na osnovu najma željezničke infrastrukture u iznosu od 1.539.407 KM. Sektor Kontrole prihoda Društva mjesečno dostavlja Sektoru za finansijske poslove nalog za knjiženje za kontokorentni obračun, na osnovu obračuna drugih željeznica i Društva. Naloge odobrava direktor sektora kontrole prihoda.

Najveći dio prihoda Društvo ostvaruje pružanjem usluga putničkog i robnog željezničkog saobraćaja u skladu sa Zakonom o željeznicama FBiH¹², što čini gotovo 78% ukupno ostvarenih prihoda u 2023. godini. Najznačajniji udio u ukupnim prihodima ima prihod od robnog saobraćaja u zemlji i inostranstvu koji je u 2023. godini ostvario rast od 16,7% u odnosu na prethodnu godinu, što je rezultat novih ugovora koji su bili na snazi u 2023. godini. U 2023. godini Društvo je ostvarilo prevoz robe u iznosu od 7.148.000 tona, što je za 906.000 tona manje u odnosu na prethodnu godinu, ali je u istom periodu ostvareno povećanje ukupnog broja prevezenih kontejnera za 3.805, što je za 142% veće u odnosu na prethodnu godinu kada je prevezeno ukupno 2.676 kontejnera. Navedeno ukazuje na to da je Društvo ostvarilo više prihoda po prevezenoj toni, te da su korekcije cijena po novim ugovorima imale utjecaj na ostvarenje povoljnijeg rezultata.

---

¹² „Sl. novine FBiH“ br. 76/04

Izvršili smo uvid u navedene najznačajnije prihode, na osnovu uzorka, te smo utvrdili da se evidentiraju u skladu sa važećim Cjenovnikom, Tarifama i ugovorima sa kupcima na osnovu izdatih faktura. Također, potvrdili smo da se prihodi priznaju u odgovarajućem periodu na koji se i odnose, kao i da su potpuno evidentirani.

7.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 32.534.627 KM i najvećim dijelom se odnose na **doznačena sredstva iz Budžeta FBiH** za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture (25.900.000 KM), sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog putničkog saobraćaja (2.000.000 KM) i sufinansiranje obavljanja usluga željezničkog kombinovanog saobraćaja (100.000 KM). Navedeni prihodi ostvareni su po osnovu Programa utroška sredstava tekućeg transfera „Subvencije javnim preduzećima - Transfer Željeznicama FBiH“ utvrđenog Budžetom FBiH za 2023. godinu odobrenog Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. U skladu sa tim, Društvo je sa resornim ministarstvom 24. 3. 2023. godine potpisalo Ugovor za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture u iznosu od 11.900.000 KM, a 19. 5. 2023. godine, Ugovor o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja u iznosu od 2.100.000 KM. Aneksom Ugovora za finansiranje održavanja željezničke infrastrukture od 25. 12. 2023. godine sufinansiranje je povećano na 25.900.000 KM, što je i doznačeno na račun Društva.

Društvo je u skladu sa zaključenim Ugovorima, u cilju pravdanja namjenski utrošenih sredstava doznačenih iz Budžeta FBiH za 2023. godinu, sačinilo godišnje Izvještaje o namjenskom utrošku sredstava kao i zbirne konačne situacije ukupno uložениh sredstava i izvršenih radova, u sklopu kojih je i pravdanje doznačenih sredstava iz Budžeta FBiH za 2023. godinu. Vezano za izvršene radove na održavanju željezničke infrastrukture u konačnoj situaciji koja je sačinjena u martu 2024. godine konstatovano je da su ukupno ugovoreni radovi 63.225.381 KM, a **izvršeni radovi iznosili su 27.507.349 KM i veći su od odobrenih sredstava iz Budžeta FBiH za 2023. godinu za 1.607.349 KM.** U dostavljenoj konačnoj situaciji pravdaju se doznačena sredstva iz Budžeta FBiH za 2023. godinu u iznosu od 25.900.000 KM, a razlika od 1.607.349 KM predstavlja troškove koje je Društvo utrošilo na realizaciji radova održavanja željezničke infrastrukture. **Potrebno je istaći da navedenu situaciju nije ovjerio naručilac posla, odnosno Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, jer je vrijednost izvršenih radova veća od iznosa doznačenog iz Budžeta FBiH za 2023. godinu. Također, nije prezentirana dokumentacija da je Društvo poduzimalo aktivnosti prema resornom ministarstvu kako bi se za radove koji su izvršeni iznad ugovorenog iznosa obezbijedila adekvatna saglasnost. S obzirom na to da okončanu situaciju nije ovjerilo resorno ministarstvo, nije ni postupljeno u skladu sa članom 4. sklopljenog ugovora u kojem je utvrđeno da će o razlici između iznosa ovjerenih okončanih situacija izvršenih radova i usluga i iznosa doznačenih finansijskih sredstava za namjene finansiranja održavanja željezničke infrastrukture za 2023. godinu informisati Vlada FBiH, koja vrši ovlaštenja u Društvu na osnovu učešća državnog kapitala.**

Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava po Ugovoru o sufinansiranju obavljanja usluga željezničkog putničkog i kombinovanog saobraćaja dostavljen je 12. 2. 2024. godine resornom ministarstvu gdje je dat konačni obračun troškova saobraćaja koji je iznosio 7.796.127 KM, ostvareni prihodi po tom osnovu iznosili su 2.370.421 KM, dobivena subvencija iz Budžeta FBiH 2.000.000 KM, tako da je ostalo nepokrivenih troškova u iznosu od 3.425.706 KM. Prihodi su priznati na osnovu ispostavljenih faktura Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, u visini odobrenih sredstava iz Budžeta FBiH.

Na osnovu navedenog, Zakon o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, provodio se djelimično, s obzirom da sredstva doznačena iz Budžeta FBiH nisu dovoljna u odnosu na stvarne troškove, da okončane situacije nije ovjerilo resorno ministarstvo, kao i da se nisu u potpunosti poštovale odredbe sklopljenih ugovora, što ima uticaja na poslovanje Društva. Osnovu za utvrđivanje elemenata vezanih za obavljanje i finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture i sufinansiranja putničkog i kombinovanog saobraćaja predstavlja petogodišnji plan poslovanja koji nije usvojen, što je šire pojašnjeno u tački 6.1 Izvještaja.

U okviru ostalih prihoda i dobitaka ostali značajniji prihodi su:

- **Prihodi od subvencija** u iznosu od 988.724 KM, na osnovu sklopljenih ugovora sa Kantonom Sarajevo za subvenciju putničkih linija na relaciji Sarajevo – Hadžići – Pazarić i Sarajevo – Ilijaš – Podlugovi – Lješevu;
- **Prihodi od zakupa** u iznosu od 905.040 KM, a čine ih najvećim dijelom prihodi od zakupa zemljišta 434.928 KM, zakupa poslovnih prostora 396.132 KM, ostalog operativnog najma 49.542 KM, zakupa stanova 25.031 KM i zakupa kola 962 KM. Sa kupcima se svake godine sklapaju ugovori o zakupu kojim su definisane cijene i usluge zakupa;
- **Prihodi od pružanja usluga** u iznosu od 777.996 KM, koji se najvećim dijelom odnose na usluge opravki vagona u Centralnoj radionici – Održavanje šinskih vozila Rajlovac;
- **Prihodi od donacija** u iznosu od 548.196 KM i odnose se na prihod od donacija u stalnim sredstvima, u visini obračunate amortizacije, shodno zahtjevima iz MRS-a 20 – Računovodstveno obuhvatanje državnih donacija i objavljivanje državne pomoći.

Vezano za prihode od zakupa, Društvo je donijelo Pravilnik o dodjeli u zakup poslovnog prostora i zemljišta u augustu 2021. godine. Prema navedenom Pravilniku predmet zakupa mogu biti nekretnine na kojoj pravo posjeda u katastru pripada Društvu, odnosno neko drugo pravo koje ima Društvo ili njegovi pravni prednici za nekretnine koje su u njegovom faktičkom posjedu. Nekretnine se dodjeljuju u zakup na osnovu pisanog zahtjeva zainteresovanog lica ili javnog oglasa. U 2023. godini Društvo nije provodilo javno oglašavanje za dodjelu nekretnina u zakup, već su ugovori zaključivani na osnovu pisanog zahtjeva zainteresovanih lica, u skladu sa navedenim Pravilnikom. Revizijom smo utvrdili da Društvo na 31. 12. 2023. godine ima 126 zaključenih ugovora sa pravnim i fizičkim licima za zakup zemljišta i poslovnih prostora. Od navedenog iznosa 99 ugovora je zaključeno u prethodnim periodima, a 27 ugovora je zaključeno u 2023. godini. Cijene iz zaključenih ugovora su utvrđene na osnovu navedenog Pravilnika kojim su definisane najniže vrijednosti za zaključivanje ugovora o zakupu. Najniže cijene za poslovne prostore utvrđene su na osnovu Općinskih odluka o utvrđivanju zona i kreću se u rasponu od 4 KM/m² za zonu V do 12 KM/m² za I zonu. Najniže mjesečne zakupnine za zemljište su Pravilnikom utvrđene u rasponu od 0,30 KM/m² za površinu do 1.000 m², 0,20 KM/m² za površinu između 1.000m² do 2.000m², te za površinu preko 2.000m² u iznosu od 0,10 KM/m². Vezano za zakup magacinskog prostora utvrđene su tri zone sa cijenama u iznosu od 4 KM/m² za III zonu, 5 KM/m² za II zonu i 6 KM/m² za I zonu. Najznačajniji kupci sa kojima su zaključeni ugovori o zakupu u 2023. godini bili su:

- Skuter d.o.o. Sarajevo za zakup magacinskog prostora površine 1.221,99 m² u mjesečnom iznosu od 6.109,95 KM, sa trajanjem do 30.06.2024. godine,
- Federalna Agencija za upravljanje oduzetom imovinom za zakup poslovnog prostora površine 350,83 m² u mjesečnom iznosu od 4.209,96 KM, sa trajanjem do 31.08.2024. godine,
- IMTEC d.o.o. Sarajevo za zakup poslovnog prostora površine 319,95 m² u mjesečnom iznosu od 3.839,40 KM, sa trajanjem do 31.07.2033. godine,
- KJKP Rad d.o.o. Sarajevo za zakup zemljišta površine 7.572 m² u mjesečnom iznosu od 2.271,60 KM, sa trajanjem do 31.12.2025. godine,
- Modernizacija d.o.o. Gradačac za zakup zemljišta površine 3.880 m² u mjesečnom iznosu od 2.269,80 KM, sa trajanjem do 31.01.2024. godine i
- Adriatic metals d.o.o. Vareš za zakup zemljišta površine 1.705 m² u mjesečnom iznosu od 1.705 KM, sa trajanjem do 31.12.2032. godine.

Na osnovu uzorka, izvršili smo uvid u zaključene ugovore o zakupu i ispostavljene fakture po navedenom osnovu. Utvrdili smo da se prihodi priznaju u odgovarajućem periodu, u iznosima utvrđenim potpisanim ugovorima, kao i sa licima sa kojima su ugovori potpisani.

7.1.2 RASHODI

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća:

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
RASHODI	126.999.193	126.757.922
Poslovni rashodi	124.433.610	122.935.633
Troškovi sirovina i materijala	3.915.988	4.306.697
Troškovi energije i goriva	14.101.862	12.645.155
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	73.337.312	72.010.216
Amortizacija	26.477.566	27.679.506
Troškovi primljenih usluga	5.384.804	4.962.460
Ostali poslovni rashodi i troškovi	1.216.078	1.331.599
Ostali rashodi i gubici	2.565.583	3.822.289

7.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 124.433.610 KM, i u odnosu na prethodnu godinu povećani su za 1.497.977 KM, a u direktnoj su vezi sa ostvarenim prihodom po osnovu obavljanja redovne djelatnosti.

7.1.2.2 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 3.915.988 KM, a odnose se na utrošene sirovine i materijal (1.965.610 KM), utrošene rezervne dijelove (1.424.121 KM) i otpis sitnog inventara i auto guma (526.257 KM). Društvo koristi metod 100%-tnog otpisa prilikom stavljanja u upotrebu sitnog inventara.

7.1.2.3 Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva iskazani su iznosu od 14.101.862 KM, a odnose se na utrošenu električnu energiju (7.972.460 KM), utrošeno gorivo (5.289.960 KM) i mazivo (599.361 KM) i utrošena ostala energija (240.081 KM).

Utrošena električna energija iskazana u iznosu od 7.972.460 KM i najvećim dijelom odnosi se na utrošenu električnu energiju za vuču preko kontaktne mreže (6.884.872 KM).

Utrošeno gorivo iskazano u iznosu od 5.289.960 KM, u najvećoj mjeri odnosi se na gorivo za vuču vozova (4.391.125 KM), a koje se na osnovu izdatnice razdužuje sa pozicije zaliha nafte i naftnih derivata. Nabavka goriva vršena je od dobavljača „Hifa petrol“ d.o.o. Sarajevo, na osnovu ugovora zaključenog nakon provedene procedure otvorenog postupka nabavke.

Pravilnikom o upotrebi putničkih automobila uređen je između ostalog način njihove upotrebe, poslovi i radni zadaci za čije se obavljanje mogu upotrebljavati, prevozna isprava, normiranje i utrošak goriva i maziva, kao i druga pitanja za upotrebu putničkih automobila. Prema dostavljenom pregledu Društvo raspolaže sa 36 vozničkih jedinica (21 putničko i 15 teretnih) i jednom prikolicom.

Društvo raspolaže sa 37 drumskih vozila koja su raspoređena po organizacionim jedinicama: Generalna direkcija i poslovna područja Sarajevo, Mostar, Zenica, Tuzla i Bihać, a njihovo korištenje se vrši u skladu s Pravilnikom o upotrebi putničkih automobila. Društvo je za svako drumsko vozilo, kao i za šinska vozila, izvršilo normiranje potrošnje goriva, na osnovu kojeg se mjesečno vrši kontrola utroška goriva i maziva.

7.1.2.4 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Struktura troška plaća i ostalih ličnih primanja je sljedeća:

u KM

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	73.337.312	72.010.216
Bruto plaće zaposlenih	52.204.565	54.750.371
Ostale naknade zaposlenih	20.929.844	17.134.816
Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora	202.903	125.029

Pravilnikom o radu (iz 2017. godine sa sedmim izmjenama i dopunama u 2023. godini) uređeno je zaključivanje ugovora o radu, radno vrijeme, odmori i odsustva, plaće i naknade plaće, prava i obaveze iz radnog odnosa, unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, i druga pitanja iz radnog odnosa. Pravilnikom o radu utvrđeno je da osnovna plaća predstavlja najniži iznos za posao odgovarajuće grupe složenosti, za puno radno vrijeme, i prosječne uslove i rezultate rada, a utvrđuje se po grupama složenosti kao proizvod koeficijenta složenosti poslova i najniže plaće. Primijenjena neto satnica iznosila je 2,42 KM sa porezom, na osnovu odluka direktora svakog mjeseca. Izmjenama Pravilnika o radu od 26. 7. 2023. godine, sa primjenom od 1. 8. 2023. godine utvrđen je mjesečni dodatak na plaću u neto iznosu od 100 KM za svakog zaposlenika, s ciljem osiguranja finansijske i materijalne podrške zaposlenicima. Utvrđeno je da Društvo ne može radniku isplatiti plaću manju od najniže plaće u FBiH. Radna mjesta razvrstana su u VII grupa složenosti poslova, utvrđen je raspon koeficijenata za kategorije prema složenosti posla u rasponu od 1,07 do 4,00. Plaća direktora i izvršnih direktora Društva utvrđena je od Nadzornog odbora i reguliše se ugovorom uz saglasnost nadležnog ministarstva (Federalnog ministarstva prometa i komunikacija), u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.¹³ Ugovorima je utvrđena osnovna mjesečna plaća direktora Društva u iznosu od pet, a izvršnim direktorima u iznosu od četiri prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjem objavljenom podatku Federalnog zavoda za statistiku, uvećana 0,5% za svaku godinu navršenog staža. Najviša isplaćena neto plaća u Društvu, bez plaća članova Uprave, iznosila je 2.056 KM, a najniža 661 KM. Prosječna neto plaća u Društvu, bez poreza na dohodak, u 2023. godini iznosila je 1.207 KM.

Odlukama o rasporedu radnog vremena iz 2022. godine utvrđeno je radno vrijeme za zaposlene u sjedištu Društva sa početkom od 7,15h do 7,30h i traje do 15,45h odnosno 16,00h, a za zaposlene u određenim poslovnim područjima u Sarajevu, Zenici, Bihaću, Tuzli i Mostaru sa početkom od 7,00h do 15,30h, kao i odmor u toku radnog vremena od 30 minuta koji se ne uračunava u radno vrijeme. U Društvu je uspostavljeno elektronsko evidentiranje prisustva na poslu i šiht liste po službama čiju kontrolu vrše i odobravaju rukovodioci službe. Izvršen je uvid u obračun plaća i naknada plaća za april, avgust i decembar 2023. godine. Uvidom u dokumentaciju koja se odnosi na podatke za obračun plaće, ugovore o radu, evidenciju radnog vremena (šiht liste) i pojedinačne platne liste zaposlenika konstatovali smo da se obračun plaća vrši u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Ostale naknade zaposlenih iskazane su u iznosu od 20.929.844 KM, a odnose se na troškove naknada plaća po osnovu godišnjeg odmora, plaćenih dopusta, praznika i bolovanja (10.505.208 KM), troškovi ostalih primanja naknada i ostalih materijalnih prava zaposlenih (10.234.321 KM) i troškove službenih putovanja (190.315 KM).

Troškovi ostalih primanja naknada i ostalih materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 10.234.321 KM, a odnose se na sljedeće naknade:

Naknada za topli obrok (5.580.437 KM) isplaćivana je na osnovu Odluke direktora u iznosu od 11,14 KM dnevno.

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 12/09

Naknada za prevoz na posao i sa posla (1.814.837 KM) odnosi se na troškove prevoza za zaposlenike čije je mjesto stanovanja udaljeno od mjesta rada više od tri kilometra, u iznosu 50% cijene prevoza. Naknada za kilometražu (857.754 KM) isplaćuje se voznom osoblju za vrijeme provedeno na putu, u skladu sa Pravilnikom o radu.

Regres za godišnji odmor (1.691.059 KM) isplaćen je u iznosu od 616,50 KM po zaposlenom, na osnovu Odluke uprave iz jula 2023. godine.

Pravilnikom o radu utvrđene su naknade u slučaju smrti ili teškog oboljenja, usljed nesreće na poslu i kada nisu posljedica nesreće na poslu, u visini tri odnosno dvije prosječne plaće ostvarene u Federaciji BiH. Tokom godine ove naknade isplaćene su u ukupnom iznosu od 252.882 KM. U uzorkom obuhvaćenoj dokumentaciji revizijom smo utvrdili da su naknade isplaćene u utvrđenim iznosima i na osnovu propisane dokumentacije.

Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora iskazani su u iznosu od 202.903 KM, a odnose se na naknade članovima nadzornog i odbora za reviziju (191.802 KM) i ugovore o djelu (11.101 KM).

Naknada predsjedniku Nadzornog odbora isplaćuje se na osnovu Ugovora i Odluke Skupštine u visini od 70% od dvije prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodna tri mjeseca, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a članovima 80% od iznosa mjesečne naknade predsjednika, što je u skladu sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH.¹⁴

Naknada članovima Odbora za reviziju utvrđena je ugovorima i Odlukom Skupštine Društva iz 2011. godine, i to za predsjednika Odbora u iznosu od 70% utvrđene mjesečne naknade predsjednika Nadzornog odbora, a za članove 70% iznosa mjesečne naknade utvrđene članovima Nadzornog odbora. Direktor Odjela za internu reviziju, Ugovorom je utvrđena mjesečna naknada u iznosu od 70% iznosa utvrđene mjesečne naknade predsjednika Nadzornog odbora Društva.

U uzorku obuhvaćenom obračunu plaća i naknada nisu utvrđene nepravilnosti.

7.1.2.5 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 26.477.566 KM. Obračun amortizacije vrši se linearnom metodom po stopama koje proističu iz procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva utvrđenog Pravilnikom o računovodstvu, na način propisan Pravilnikom o računovodstvenim politikama, što je detaljnije pojašnjeno u tački 7.2.1.1 Izvještaja.

7.1.2.6 Troškovi primljenih usluga

Troškovi primljenih usluga iskazani su u iznosu od 5.384.804 KM, a najvećim dijelom odnose se na: transportne usluge željezničkog saobraćaja (2.149.486 KM), usluge održavanja (1.283.413 KM), komunalne i druge usluge (397.461 KM).

7.1.2.7 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 1.216.078 KM, a najvećim dijelom odnose se na poreze naknade i takse (649.866 KM), poštanske i telekomunikacijske usluge (229.042 KM), naknade i članarine (109.123 KM), troškove osiguranja (103.305 KM) i bankarske troškove (95.356 KM).

---

¹⁴„Sl. novine FBiH“, br. 12/09

7.1.2.8 Ostali rashodi i gubici

Ostali rashodi i gubici iskazani u iznosu od 2.565.583 KM odnose se na: u KM

Ostali rashodi i gubici	2.565.583
Gubici od dugoročne nefinansijske imovine	68.151
Gubici od finansijske imovine	67.147
Troškovi rezerviranja, neto	523.596
Manjkovi i ostala negativna usklađivanja zaliha	48.138
Finansijski rashodi	548.737
Ostali rashodi i gubici	1.309.814

Troškovi rezerviranja iskazani su u neto iznosu od 523.596 KM i najvećim dijelom odnose se na obračunata rezerviranja za troškove otpremnine kod odlaska u penziju, na osnovu Aktuarske procjene u skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih.

Finansijski rashodi u iznosu od 548.737 KM odnose se na izdatke po osnovu izgubljenih sudskih sporova iz osnova dužničko povjerilačkih poslova i radnog odnosa.

Ostali rashodi i gubici iskazani su iznosu od 1.309.814 KM, a u najvećoj mjeri odnose se na ispravku i otpis potraživanja (600.050 KM) i rashode ranijeg perioda (512.375 KM).

Ispravka i otpis potraživanja izvršena je na osnovu izvještaja Centralne popisne komisije o izvršenom popisu za 2023. godinu, a odnosi se u najvećem dijelu na ispravku potraživanja za refundaciju plaća za bolovanja preko 42 dana koja su knjigovodstveno evidentirana u periodu od 2017. do 2022. godine, a nisu refundirana od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja (za PP Mostar 219.849 KM, PP Tuzla 167.056 KM), te ispravku potraživanja za koja je nastupila apsolutna zastara i koja su ocijenjena kao nenaplativa.

Rashodi ranijeg perioda najvećim dijelom odnose se na obaveze za doprinose za period 1992.-1997. godina pri penzionisanju radnika, te rashodi po sudskim rješenjima za obaveze iz radnog odnosa za koja nisu bili izvršena rezerviranja.

7.1.3 FINANSIJSKI REZULTAT

Društvo je u finansijskim izvještajima za 2023. godinu iskazalo pozitivan finansijski rezultat – neto dobit od 17.432.407 KM, dok je prethodne godine neto dobit iznosila 883.892 KM. Skupština do okončanja revizije nije donijela Odluku o raspodjeli dobiti za 2023. godinu.

U tabeli je uporedni prikaz ostvarenih prihoda i rashoda, sa finansijskim rezultatom za 2022. i 2023. godinu:

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
FINANSIJSKI REZULTAT		
Prihodi od ugovora s kupcima	112.487.077	98.694.371
Ostali poslovni prihodi	31.265.400	27.519.828
Poslovni rashodi	124.957.205	123.108.880
Operativna dobit	18.795.272	3.105.319
Finansijski prihodi	525.362	120.381
Ostali prihodi i dobici	743.865	1.661.271
Finansijski rashodi	548.737	2.006.745
Ostali rashodi i gubici	1.493.251	1.642.297
Dobit prije oporezivanja	18.022.511	1.237.929
Ostali ukupni rezultat	-590.104	-354.037
Porez na dobit	0	0
Neto dobit	17.432.407	883.892

Iz navedene tabele je vidljivo da je Društvo najveći porast ostvarilo kroz stavku prihoda od ugovora s kupcima, koja je u odnosu na proteklu godinu veća za 13.792.706 KM, kao rezultat novopotpisanih ugovora u 2023. godini. Također, u odnosu na prethodnu godinu, ostvaren je rast u okviru ostalih poslovnih prihoda, a najvećim dijelom se odnosi na prihode od subvencija Vlade FBiH za finansiranje željezničke infrastrukture i željezničkog saobraćaja u iznosu od 4.000.000 KM. Struktura rashoda u posmatranom periodu nije značajno rasla, što za rezultat ima da je iskazana dobit veća u odnosu na prethodni period za iznos od 16.548.515 KM.

7.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

7.2.1 DUGOROČNA IMOVINA

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
DUGOROČNA IMOVINA	1.383.129.123	1.398.556.763
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.369.719.667	1.385.398.664
Dati avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	1.123.940	1.123.940
Ulaganja u investicijske nekretnine	6.500.085	6.546.466
Nematerijalna imovina	63.664	64.852
Ulaganja u zavisne subjekte	40.031	40.031
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	5.601.390	5.267.453
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	80.346	115.357

7.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

u KM

	Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pog. i kanc. namještaji	Transp. sredstva	Mat. sredstva u pripremi	Ostala mat. sredstva	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	NV na 1. 1. 2023.	89.832.304	3.168.074.339	126.487.891	5.504.920	719.925.295	2.300.231	7.289	4.112.132.269
	- direktna povećanja u 2023. godini	-	-	-	-	-	10.845.840	-	10.845.840
	- prijenos sa pripreme	-	2.524.518	2.933.477	44.784	3.693.265	(9.196.043)	-	0
	- otuđenje i rashodovanje	-	(403.035)	(164.128)	-	(417.153)	-	-	(984.315)
	- ostalo	(10.506)	791.589	-	-	-	(19.925)	-	761.159
	na 31. 12. 2023.	89.821.798	3.170.987.411	129.257.240	5.549.704	723.201.407	3.930.103	7.289	4.122.754.953
	Akum. amort,								
2	na 1. 1. 2023.	-	2.080.144.741	101.337.496	5.360.706	539.885.864	-	4.798	2.726.733.606
	- amortizacija	-	13.720.815	4.093.278	38.626	8.560.059	-	-	26.412.778
	- otuđenje i rashodovanje	-	(348.380)	(164.127)	-	(385.536)	-	-	(898.044)
	- ostalo	-	786.946	-	-	-	-	-	786.946
	na 31. 12. 2023.	0	2.094.304.122	105.266.647	5.399.332	548.060.387	0	4.798	2.753.035.286
3	Neto knjig. vrij.								
	na 1. 1. 2023.	89.832.304	1.087.929.598	25.150.395	144.214	180.039.431	2.300.231	2.492	1.385.398.663
	na 31. 12. 2023.	89.821.798	1.076.683.289	23.990.593	150.372	175.141.020	3.930.103	2.492	1.369.719.667

Zemljište iskazano u iznosu od 89.821.798 KM, odnosi se na poljoprivredna, građevinska i zemljišta za ostale namjene. Za iskazano zemljište, Društvo u najvećem broju slučajeva nema dokaza o vlasništvu nad istim, iako su podneseni zahtjevi za dobivanje podataka iz katastarskih ureda i sudova.

Građevinski objekti iskazani su u iznosu od 1.076.683.289 KM (nabavne vrijednosti 3.170.987.411 KM, ispravke vrijednosti 2.094.304.122 KM), a čine ih objekti željezničke infrastrukture, stanične zgrade, depoi, ograde, magacini, tovarne rampe i ostali građevinski objekti uz prugu. Najznačajnija investicija koja je aktivirana u 2023. godini odnosi se na okončano investiciono ulaganje u donji stroj ukupne nabavne vrijednosti 2.481.864 KM na osnovu Odluke o aktiviranju od 24. 10. 2023. godine, koja je donesena na osnovu Zapisnika Komisije za kolaudaciju navedene investicije. Smanjenje građevinskih objekata u 2023. godini najvećim dijelom se odnosi na rashodovanje objekta magacina robe u Lukavcu knjigovodstvene vrijednosti 54.655 KM zbog njegovog rušenja i nemogućnosti izvođenja sanacionih radova.

Postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 23.990.593 KM (nabavne vrijednosti 129.257.240 KM; ispravke vrijednosti 105.266.647 KM), a čine ih oprema za obavljanje osnovne djelatnosti (oprema za željeznički saobraćaj, viljuškari, dizalice, agregati, elektro i informatička oprema), kao i oprema za obavljanje administrativnih poslova. Najznačajnije investicije aktivirane u 2023. godini odnose se na instalaciju elektronskog osiguranja na šest željezničko-cestovnih prelaza u iznosu od 1.843.846 KM (nakon provedenog postupka javne nabavke i ugovora zaključenog sa konzorcijem Končar-Inženjering d.o.o. za proizvodnju i usluge Zagreb i Genel d.o.o. Mostar) i na nabavku podbijačkih agregata u iznosu od 900.000 KM (nakon provedenog postupka javne nabavke i ugovora zaključenog sa Trabusom d.o.o. Sarajevo).

Alati, pogonski i kancelarijski namještaj iskazani su u iznosu od 150.372 KM (nabavne vrijednosti 5.549.704 KM; ispravke vrijednosti 5.399.332 KM), a čine ih razni specijalni aparati (motorne kosilice vage, fiskalne kase), mjerni kontrolni instrumenti, kancelarijski namještaj, i audio i video aparati.

Transportna sredstva iskazana su u iznosu od 175.141.020 KM (nabavne vrijednosti 719.925.295 KM; ispravke vrijednosti 548.060.387 KM), a čine ih lokomotive (električne, dizel-električne i dizel hidraulične), vagoni i ostala željeznička prevozna sredstva, putnički automobili i ostala transportna sredstva. Najznačajnije investicije aktivirane u 2023. godini odnose se na opravku teretnih vagona kojom se produžio njihov koristan vijek upotrebe u ukupnom iznosu od 3.387.322 KM. Smanjenje vrijednosti transportnih sredstava u 2023. godini, izvršeno je za rashodovanje dijelova vagona koji su bili na opravci, knjigovodstvene vrijednosti 21.192 KM.

Materijalna sredstva u pripremi iskazana su u iznosu od 3.930.103 KM i odnose se najvećim dijelom na investiciono ulaganje u gornji stroj pruge Lašva – Zenica u iznosu od 3.132.318 KM koje je započeto 31. 3. 2023. godine (nakon provedenog postupka javne nabavke i ugovora zaključenog sa ASPO RAIL d.o.o. Sarajevo).

Investicijske nekretnine iskazane u iznosu od 6.500.085 KM i odnose se na nekretnine koje su date u najam po osnovu sklopljenih ugovora o najmu kojim su definisane obaveze u smislu obaveznog depozita u visini tri mjesečne kirije, prefakturisanja troškova režija, uzimanja mjeničnih izvjava i mjenica bez protesta, rokova plaćanja zakupa i slično. Najveći dio investicijskih nekretnina se odnosi na najam poslovnih prostora u krugu željezničkih stanica, zemljišta, magacina, stanova u okviru stanične zgrade i sl.

Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat iskazana je u iznosu od 5.601.390 KM i odnosi se na dionice EUROFIME Švicarska (organizacija od javnog interesa, a čine ih željeznice njenih država članica) koje je Društvo u 2017. godini dobilo na osnovu Odluke o konačnoj raspodjeli dionica u vlasništvu željeznica bivše Jugoslavije. Budući da dionice EUROFIME kotiraju u valuti švicarskog franka, u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, na poziciji navedene imovine u 2023. godini evidentirano je povećanje vrijednosti koje se odnosi na pozitivne kursne razlike.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa, po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“, a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda.

U tabeli je dat pregled procijenjenog vijeka upotrebe i stope otpisa karakterističnih sredstava:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna stalna sredstva – softver	5	20
Građevinski objekti	6,67-20	5-15
Transportna sredstva	6,6	15
Oprema, alati i namještaj	6,6	15
Računarska oprema	3	33

Procjena vrijednosti umanjenja sredstava

Na kraju svake godine menadžment je dužan izvršiti ocjenu da li postoje pokazatelji da je vrijednost sredstava umanjena, ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

U članu 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH definisano je da su subjekti od javnog interesa dužni, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost, imovine, obaveza i kapitala, na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke.

Neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na 31. 12. 2023. godine iskazana je u iznosu od 1.369.719.667 KM, te čini značajnu stavku Izvještaja o finansijskom položaju Društva. Društvo nije na datum bilansa, kao ni ranijih godina, vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva u skladu sa paragrafom 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Članovima 27. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da su subjekti od javnog interesa obavezni, po potrebi i u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine, obaveza i/ili kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim.

Navedeno ima značajnost jer Društvo raspolaže imovinom (pruge, mostovi i tuneli) koja je davno izgrađena i na kojoj su potrebna redovna značajna ulaganja i remontu s ciljem produžavanja korisnog vijeka upotrebe. Ovaj problem je prepoznat i u Društvu s obzirom na to da se svake godine u Planu poslovanja planiraju značajna sredstva na rekonstrukciji željezničke infrastrukture radi povećanja stepena tehničke ispravnosti i raspoloživosti infrastrukturnih kapaciteta. Tako su i prvobitnim Planom poslovanja za 2023. godinu predviđena tekuća i investiciona ulaganja u iznosu preko 90 miliona KM. Na navedeno smo ukazali u Pismu menadžmentu od 7. 11. 2023. godine, ali po datoj preporuci nije postupljeno.

Preporuka:

- **na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Vlasništvo nad nekretninama

Nije uspostavljen ažuran registar nekretnina čiji je Društvo vlasnik, posjednik i korisnik. U zemljišnim knjigama na nekretninama je upisano pravo raspolaganja, upravljanja ili korištenja, koja su postojala prema ranijim zakonima, a koji su u skladu sa Zakonom o stvarnim pravima pretvoreni u pravo vlasništva.

U pogledu usklađivanja stanja u zemljišnim knjigama sa stvarnim stanjem, istaknut je dugotrajan postupak koji zahtijeva obezbjeđenje adekvatnih stručnih lica, radi izlaska na teren, snimanja stanja i upoređivanja sa stanjem u dokumentaciji o nekretninama, što je podloga za dalje postupanje u cilju uknjižavanja nekretnina. Uprava Društva je Odlukom broj: UD-4581-1-9/2022 od 11. 3. 2022. godine formirala novi Tim za praćenje, kontrolu, provjeru ispravnosti i uspostavljanje ažurne evidencije registra nekretnina koji ima zadatak uspostaviti navedenu evidenciju. Kada su u pitanju nekretnine za koje se ne posjeduje dokaz o pravu vlasništva, a za koje Društvo posjeduje dokaz o pravu posjeda, moraju se provesti odgovarajući postupci kod nadležnih upravnih ili pravosudnih organa za čiju realizaciju je potrebno i više godina. U proteklom periodu nije ostvaren značajan napredak u smislu obezbjeđivanja novih dokaza o vlasništvu nad nekretninama koje Društvo koristi.

Preporuka:

- **obezbijediti dokaze o vlasništvu nekretnina iskazanih u poslovnim knjigama Društva i njihovoj uknjižbi kod nadležnih sudova, te okončati aktivnosti Tima za praćenje, kontrolu, provjeru ispravnosti i uspostavljanje ažurne evidencije registra nekretnina, čiji su vlasnici, posjednici, korisnici JP ŽFBiH d.o.o. Sarajevo, kako bi se uspostavila evidencija o vlasništvu nad nekretninama.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom, jer je terećeno hipotekama na zemljište i poslovne objekte - zgrade na više lokacija u FBiH, u ukupno procijenjenoj vrijednosti od 165.879.078 KM. Hipoteke su date u korist Porezne uprave FBiH - Kantonalni porezni ured Sarajevo kao garancija za izmirenje poreznih obaveza.

7.2.2 KRATKOROČNA IMOVINA

7.2.2.1 Zalihe

Na datum bilansa iskazane su sljedeće zalihe:

u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
ZALIHE	28.230.884	26.737.585
Sirovine i materijal	28.230.884	26.737.585

Zalihe materijala i rezervnih dijelova se vrednuju po trošku nabavke ili po njihovoj neto utrživoj vrijednosti u zavisnosti od toga šta je niže, a za utrošak zaliha primjenjuje se metod prosječne cijene. Prema računovodstvenim politikama Društva zalihe se vrijednosno usklađuju ispod njihove nabavne vrijednosti u slučajevima ako su:

- oštećene,
- u cijelosti ili djelimično zastarjele,
- neupotreblijive (opadanje kvaliteta, tehnološka zastarjelost i sl.),
- ako je došlo do pada njihove prodajne vrijednosti ili
- ako su povećani procijenjeni troškovi dovršenja ili njihove prodaje.

Navedeno vrijednosno usklađenje se priznaje kao rashod u periodu kada je nastao otpis ili gubitak, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe.

Na datum bilansa iskazane su zalihe u iznosu od 28.230.884 KM, a čine ih sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar. U okviru zaliha iskazan je stari materijal (željezo, čelik, drvo, ulja, smola) u ukupnom iznosu od 129.379 KM i materijal i rezervni dijelovi van upotrebe u iznosu od 6.523.243 KM.

Zalihe materijala i rezervnih dijelova van upotrebe ukupne vrijednosti 6.523.243 KM (materijal 5.711.116 KM i rezervni dijelovi 812.127 KM) se najvećim dijelom odnose na materijal dobiven demontiranjem željezničke pruge. Uprava Društva je 26. 1. 2023. godine formirala internu Komisiju za analizu i reviziju utvrđene klasifikacije materijala i procijenjenih težina i procjenu tržišnih vrijednosti materijala predloženih za rashodovanje i kasaciju. Komisija je izvršila preispitivanje procijenjenih težina i klasifikaciju materijala predloženih za rashodovanje i kasaciju, potom procijenila tržišne vrijednosti materijala. Procjena vrijednosti je izvršena na osnovu prodajnih cijena dobijenih istraživanjem tržišta, kao i zaključenih Ugovora o prodaji željeza protekom 2021. godine i aneksom zaključenog Ugovora tokom 2022. godine. Komisija je utvrdila da ne postoje pokazatelji koji bi ukazali na potrebu usklađivanja zaliha ispod troška do njihove neto utržive vrijednosti, jer je predmetnom analizom utvrđeno da će neto utrživa vrijednost prodatog materijala biti veća od knjigovodstvene vrijednosti. Ostale zalihe koje se nabavljaju za tekuće potrebe su iskazane po tržišnim vrijednostima, na osnovu Ugovora provedenih u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Međutim, uvidom u navedeni Izvještaj konstatovali smo da je imenovana komisija procijenila vrijednost materijala van upotrebe u PI Mostar, na iznos od 4.318.102 KM, što je prema njihovim navodima veće od knjigovodstvene/nabavne vrijednosti tih zaliha. Knjigovodstvena vrijednost zaliha u PI Mostar koje su bile predmet procjene nije navedena u Izvještaju. U prilogu Izvještaja iskazana je tabela predloženih zaliha za rashodovanje i kasaciju sa procjenom količina i tržišnim prodajnim cijenama, gdje su iskazane knjigovodstvena vrijednost u iznosu od 2.496.140 KM i procijenjena tržišna vrijednost od 3.338.038 KM. Navedeni iznosi razlikuju se od onih koji su obuhvaćeni procjenom. Također, u bruto bilansu na 31. 12. 2023. godine, na poziciji materijala van upotrebe iskazan je iznos od 6.523.243 KM, što nije niže od procijenjene neto utržive vrijednosti zaliha. To ukazuje na činjenicu da procjenom nije obuhvaćen cjelokupan materijal koji je iskazan u poslovnim evidencijama Društva.

Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 - Zalihe, jer Društvo na datum bilansa nije vršilo procjenu, odnosno usklađivanje njihove vrijednosti do njihove neto utržive vrijednosti. Efekte usklađivanja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi.

Preporuka:

- *izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha na osnovu izvršene procjene, u skladu sa zahtjevima MRS-a 2 – Zalihe, s ciljem realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata.*

7.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja: KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	15.186.196	18.503.350
Potraživanja od kupaca u zemlji	9.644.468	12.697.560
Potraživanja od kupaca u inostranstvu	5.541.728	5.805.790

U skladu sa usvojenim računovodstvenim politikama, potraživanja od kupaca iskazuju se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima na temelju uredne isprave o nastanku poslovnog događaja i podataka o njegovoj vrijednosti.

Struktura potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i specifičnih poslova data je u tabeli: **KM**

	31.12.2023.	31.12.2022.
Potraživanja od kupaca	15.186.196	18.503.350
Potraživanja od kupaca u zemlji:	9.644.468	12.697.560
• Potraživanja od kupaca za transport	7.311.673	364.998
• Potraživanja od kupaca za zakup nekretnina	432.314	585
• Potraživanja od kupaca za zakup kola	0	5.425.428
• Potraživanja od kupaca za RIV	661.578	949.471
• Ostala potraživanja od kupaca	1.238.901	3.713.265
• Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca	3.642.525	5.957.080
• Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji	(3.642.525)	(3.713.265)
Potraživanja od kupaca u inostranstvu:	5.541.728	5.805.790
• Potraživanja od kupaca za transport	2.122.216	218.270
• Potraživanja od kupaca za RIV	3.406.690	5.523.550
• Ostala potraživanja od kupaca	12.822	63.970

Prosječan period koji Društvo kreditira prodaju iznosi 20 dana, nakon čega, u slučaju kašnjenja, zaračunava zakonsku zateznu kamatu od 12% godišnje. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja iskazuju se u nominalnom iznosu usklađenom za procijenjene nadoknadive iznose. Ispravka vrijednosti, odnosno rezervisanje za procijenjene nenaplative iznose potraživanja utvrđuje se u skladu sa računovodstvenim politikama na kraju obračunske godine na osnovu procjene i preporuke centralne popisne komisije i usvojenog Elaborata o godišnjem popisu te na osnovu iskustva u naplati u prethodnim periodima za navedeno potraživanje. Društvo je u 2023. godini priznalo gubitke od umanjenja od 100% za sva potraživanja starija od 365 dana jer prošla iskustva ukazuju na to da se ova potraživanja u pravilu ne mogu naplatiti.

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu od 9.644.468 KM i odnose se na potraživanja po osnovu fakturisanih transportnih usluga (7.311.673 KM), ostala potraživanja od kupaca (1.238.901 KM), potraživanja od kupaca za RIV (661.578 KM) i potraživanja po osnovu zakupa prostora, zemljišta, nekretnina i opreme (432.314 KM). Na datum 31. 12. 2023. godine najveća nenaplaćena potraživanja su: Arcelor Mittal d.o.o Zenica - 2.949.147 KM, Global Ispat Koksna industrija d.o.o. Lukavac - 2.214.209 KM i JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo - 1.144.658 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu od 3.642.525KM i jednaka su Ispravci vrijednosti potraživanja od kupaca u zemlji, a najvećim dijelom ih čine potraživanja od CPU d.o.o. 865.809 KM (iz perioda 2004.-2009. godine), Aluminij d.d. Mostar 690.968 KM (sudski postupak pokrenut 2020. godine), TGA komerce d.o.o. 384.935 KM (iz perioda 2011. godine), Rudnici boksita Čitluk 360.343 KM) i GP ŽGP d.d 323.685 KM.

Potraživanja od kupaca u inostranstvu iskazana su u iznosu od 5.541.728 KM, a odnose na potraživanja po osnovu usluga transporta (2.122.216 KM), potraživanja po osnovu RIV-a (3.406.690 KM) i ostala potraživanja (12.822 KM). Najveća potraživanja od kupca iz inostranstva odnose se na Enna Logic d.o.o. Vukovar za transportne usluge - 2.120.549 KM.

Ročna struktura potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu prikazana je u tabeli:

Naziv	Nije dospjelo	Do 30 dana	Od 31 do 90	Od 91 do 180 dana	Preko 365	Ukupno
Potraživanja od kupaca	5.479.134	4.423.313	2.319.081	339.697	2.652.330	15.186.196

Potraživanja po osnovu RIV-a iskazana su u iznosu 4.068.269 KM, a odnose se na: potraživanja od kupaca u zemlji po kontokorentnom obračunu 661.579 KM, od kojih se najveći dio odnosi na Željeznice RS a.d. Doboj i potraživanja od kupaca u inostranstvu po kontokorentnom obračunu u iznosu od 3.406.690 KM, od kojih se najveći dio odnosi na Bulgarian State Railways u iznosu od 861.614 KM i Srbija kargo a.d. u iznosu od 655.312 KM.

Kontokorentni obračuni se vode prema „UIC“-ovom kodeksu br. 311, na način da ako u bilateralnom platnom prometu jedan ili više salda potraživanja ostanu neplaćeni, povjerilac može u cijelosti ili djelimično izravnati taj saldo ako nastane saldo dugovanja. Izravnanje se vrši na temelju najstarijeg potraživanja.

Kontokorentni račun između dvije željeznice promjenjive je prirode i dinamičan je, te se zbog toga stanje može brzo promijeniti iz potraživanja Društva od druge željezničke uprave, u njeno dugovanje. To je jedan od osnovnih razloga zašto se kontokorentni obračun ne prebacuje na sumnjiva i sporna je upravo zbog dinamike i vrste poslovanja, gdje se Društvo u isto vrijeme javlja kao povjerilac i dužnik prema istoj željezničkoj upravi. Račun se vodi kao tekući gdje se dugovanja i potraživanja svaki mjesec zatvaraju uplatama, bilateralnim i multilateralnim kompenzacijama, a stanje se sravnjava na mjesečnom nivou.

7.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća: u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Novac i novčani ekvivalenti	36.091.081	22.201.140
Transakcijski računi – domaća valuta	3.489.202	10.786.469
Transakcijski računi – strana valuta	31.965.750	10.703.547
Izdvojena novčana sredstva	595.671	681.853
Blagajna	40.457	29.270

Društvo ima otvorene transakcijske račune kod UniCredit banke d.d. Mostar (glavni račun), Union Banke d.d. Sarajevo, Intesa Sanpaolo banke d.d. Sarajevo, Sparkasse banke d.d. Sarajevo i Privredne banke d.d. Zagreb.

Izdvojena novčana sredstva iskazana su u iznosu od 595.671 KM, a odnose se na izdvojena sredstva rezervisana za sudske presude po radnim sporovima i komunalnim naknadama po općinama koje nisu pravosnažne.

U Društvu je uspostavljena Glavna blagajna, blagajne poslovnih područja (Mostar, Sarajevo, Zenica, Tuzla i Bihać) i 30 staničnih blagajni. Primljena gotovina, po različitim osnovama, dnevno se evidentira u blagajne i polaže na račune poslovnih banaka. Putem glavne blagajne vršene su isplate: akontacije po osnovu službenog putovanja, reprezentacije i ostale isplate koje su rezultat redovnog poslovanja.

Salda na računima kod banaka potvrđena su izvodima na 31. 12. 2023. godine.

7.2.3 KAPITAL

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom: u KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
KAPITAL	768.453.470	745.021.063
Osnovni kapital	701.575.199	701.575.199
Rezerve	50.300.000	44.300.000
Revalorizacione rezerve	(2.682.169)	(2.092.065)
Neraspoređena dobit izvještajne godine	19.260.440	1.237.929

Osnovni kapital u poslovnim knjigama, Statutu Društva, kao i prema podacima iz sudskog registra je iskazan u iznosu od 701.575.199 KM. Skupština Društva je u decembru 2022. godine donijela Odluku o pokriću gubitka za 2021. na teret kapitala, te je smanjenje osnovnog kapitala provedeno kroz Sudski registar u 2023. godini.

Osnovni kapital čini kapital u državnom vlasništvu i dionički kapital. Naime, početkom 2005. godine izvršena je djelimična privatizacija. Iako Društvo u postupku privatizacije nije raspolagalo sa potpunom dokumentacijom o vlasništvu nad nekretninama, Agencija za privatizaciju u Federaciji BiH je donijela rješenje kojim je odobren upis u sudski registar izvršene privatizacije državnog kapitala putem javnog upisa dionica koji čini 5,83085 % ukupnog osnovnog kapitala. Tom prilikom odobrena je privatizacija

49% državnog kapitala Operatora, dakle, dijela Društva, dok je preostali dio Društva, Infrastruktura, ostala u državnom vlasništvu. Iste godine, Odlukom Nadzornog odbora, bez pravnog i argumentovanog osnova izvršeno je povećanje učešća privatiziranog u ukupnom kapitalu sa 5,83085% na 8,184%, tako da učešće državnog kapitala u osnovnom kapitalu iznosi 91,816%. U strukturi privatiziranog kapitala najznačajnije učešće imaju: EUROFOND d.d. Tuzla 4,48%, Hadžić Zuhra 1,09%, Knezović Ivan 0,60%, Hašimbegović Nermin 0,38%, Mesić Zlatan 0,22%, PIF „BOSFIN“ Sarajevo 0,22%, BIG INVESTICIONA GRUPA d.d. Sarajevo 0,14%, i ostali sitni dioničari fizička lica. Ovako utvrđena struktura kapitala registrovana je rješenjem Općinskog suda u Sarajevu od 18.02.2009. godine.

Utvrđenu strukturu osnovnog kapitala ne možemo potvrditi jer postupak djelimične privatizacije nije proveden u skladu s važećim propisima o privatizaciji i jer je naknadno, bez pravnog osnova, izvršeno povećanje učešća dioničkog u ukupnom kapitalu. Potrebno je istaći da je u 2012. godini, po instrukciji resornog ministarstva, angažovana revizorska kuća koja je nakon izvršene revizije postupka privatizacije dala preporuku „da se, imajući u vidu utvrđene nedosljednosti i proceduralne nepravilnosti, u saradnji sa resornim ministarstvom i Agencijom za privatizaciju u FBiH, preispita opravdanost procesa i načina privatizacije, a ujedno i promjene strukture kapitala Društva i shodno tome poništi cjelokupan postupak privatizacije.“ Izvještaj o izvršenoj reviziji privatizacije dostavljen je Nadzornom odboru, Ministarstvu prometa i komunikacija FBiH i Vladi FBiH na daljnje postupanje u njihovoj nadležnosti. Navedene nepravilnosti konstatovane su i u našim prethodnim izvještajima, ali nije bilo daljnjih aktivnosti u vezi s njima.

Rezerve su iskazane u iznosu od 50.300.000 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 6.000.000 KM u skladu sa Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava tekućeg transfera „Subvencije javnim preduzećima-Transfer za izmirenje obaveza po Zakonu o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznice FBiH d.o.o.“ utvrđenog Budžetom FBiH za 2023. godinu. U Odluci je navedeno da će Društvo za visinu uplaćenih sredstava povećati učešće državnog kapitala. Navedena ulaganja iskazana na statutarnim rezervama predstavljaju osnovni kapital koji je trebalo uvećati za visinu uplaćenih sredstava iz navedenih transfera, ali još uvijek nisu pokrenute aktivnosti na usklađivanju vrijednosti kapitala u poslovnim knjigama i sudskom registru, shodno odlukama Vlade FBiH. Na navedeno smo ukazali u Pismu menadžmentu od 7. 11. 2023. godine, ali po datoj preporuci nije postupljeno.

Preporuke:

- *putem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Vlade FBiH poduzeti aktivnosti na provjeri osnovanosti provedene djelimične privatizacije, u skladu s važećim zakonskim propisima o privatizaciji;*
- *za ulaganja iskazana na statutarnim rezervama u iznosu od 50.300.000 KM izvršiti povećanje vrijednosti kapitala FBiH u statutu Društva, sudskom registru i poslovnim knjigama, u skladu s odlukama Vlade FBiH.*

7.2.4 OBAVEZE

U finansijskim izvještajima Društva na 31. 12. 2023. iskazane su obaveze kako slijedi:

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
OBAVEZE	710.733.181	723.299.463
Dugoročne obaveze	426.428.372	482.544.671
Obaveze po uzetim kreditima	363.860.366	410.287.935
Odgođeni prihod	11.916.723	12.459.956
Rezervisanja	8.864.559	8.495.942
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	41.786.724	51.300.838
Kratkoročne obaveze	284.304.809	240.754.792
Obaveze prema dobavljačima	14.372.008	18.254.799
Ugovorne obaveze	27.765	182.534
Obaveze po uzetim kreditima	94.801.790	48.732.913
Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku	22.730.075	13.541.657
Odgođeni prihod	584.898	585.655
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	151.788.273	159.457.234

7.2.4.1 Dugoročne obaveze

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 363.860.366 KM, a odnose se na dugoročni dio obaveza po kreditima EBRD, EIB, Vlade Španije za Talgo voz, Koncesioni kredit Republike Portugal i OPEC fonda, za koje je Društvo u augustu 2021. godine sa Federalnim ministarstvom finansija potpisalo anekse o reprogramu obaveza sa dospijećem do deset godina. Reprogramiranim planom otplate utvrđena je dinamika otplate kredita sa početkom od januara 2023. godine. **Prema prezentiranim podacima, Društvo tokom godine nije izmirivalo obaveze po kreditima u skladu sa potpisanim aneksima, a na 31. 12. 2023. godine ima dospjelih, a neizmirenih obaveza po kreditima prema Federalnom ministarstvu finansija u iznosu od 55.525.555 KM (na ime glavnice). Obaveze po kreditima su klasifikovane na dugoročne i kratkoročni dio dugoročnih obaveza, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima. Iskazano stanje obaveza na 31. 12. 2023. godine usaglašeno je s Federalnim ministarstvom finansija.**

Ističemo da Društvo nije u mogućnosti uredno servisirati preuzete obaveze, a budući da je uz trenutni model poslovanja izvjesno da ni nedospjele obaveze neće biti izmirene u predviđenom roku, potrebno je donijeti mjere za prevazilaženje problema nagomilanih obaveza. Prema navedenom, Društvo dugi niz godina ne izmiruje obaveze po osnovu dugoročnih kredita i ne izvršava obaveze u skladu s odredbama zaključenih ugovora, odnosno ne upravlja kreditnim rizikom u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju. S obzirom na navedeno, uprava nije osigurala provođenje redovnih mjera upravljanja kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti i u vezi s tim postupala prema pravilima poslovno-finansijske struke, u skladu s članom 6. Zakona o finansijskom poslovanju.

Preporuka:

- *upravljati kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.*

U nastavku dajemo pregled kredita na 31. 12. 2023. godine:

R. b.	Kredit	Obaveze za glavnicu		Obaveze za kamate		Taksa na nepovučena sredstva	Ukupne obaveze na 31. 12. 2023.	Uslovi kredita				
		Dugoročne	Kratkoročne	Dugoročne	Kratkoročne			Podaci iz Ugovora	Podaci iz osnovnog Ugovora		Podaci iz aneksa ugovora	
								Kamatna stopa (u %)	Period otplate		Period otplate	
									Glavnica	Kamata	Glavnica	Kamata
I KREDITI U OTPLATI												
1	EBRD 944	19.624.577,42	4.906.143,99	3.834.315,06	874.871,06	158.876,34	29.398.783,87	Promjenjiva	2005-2016.	2005-2016.	2023-2032.	2023-2032.
2	EIB 21127	37.478.330,70	9.387.984,00	6.514.427,84	1.818.103,20	0,00	55.198.845,74	Promjenjiva	2006-2021.	2002-2021.	2023-2032.	2023-2032.
3	PORTUGAL	50.056.730,70	12.514.182,68	12.879.900,45	7.777.406,64		83.228.220,47	3,12% g.	2020-2032.	2005-2032.	2023-2032.	2023-2032.
4	TALGO	105.359.917,09	26.339.979,36	8.549.106,18	3.768.917,20	283.481,95	144.301.401,78	1,25% g.	2017-2025.	2007-2025.	2023-2032.	2023-2032.
5	EBRD 35418	58.621.158,55	14.655.289,64	2.929.536,95	938.449,88	2.846.493,03	79.990.928,05	Euribor 1,25%	2010-2021.	2007-2021.	2023-2032.	2023-2032.
6	OPEC-OFID	15.441.911,29	4.275.568,40	1.143.611,99	901.474,36	56.588,04	21.819.154,08	3,5% g.	2013-2027.	2013-2027.	2023-2032.	2023-2032.
UKUPNO I		286.582.625,75	72.079.148,07	35.850.898,47	16.079.222,34	3.345.439,36	413.937.333,99					
II KREDITI U POVLAČENJU												
1	EIB 23376	75.719.135,16	20.184.165,60	3.262.634,43	1.959.696,84	-	101.125.632,03	Euribor 4,5%	2012-2026.	2012-2026.	2023-2032.	2023-2032.
UKUPNO II		75.719.135,16	20.184.165,60	3.262.634,43	1.959.696,84	0,00	101.125.632,03					
III OSTALI KREDITI												
1	UIC	-	1.464.588,09	-	87.943,87	-	1.552.531,96	3,5%				
2	RCA	-	466.223,15	-	20.144,54		486.367,69	3,57%				
3	MAV	-	607.664,82	-	0,00	-	607.664,82	5%				
4	FMPiK	-	3.835.000,00	-	0,00	-	3.835.000,00	Revolving PDV				
UKUPNO III		-	6.373.476,06	0,00	108.088,41	0,00	6.481.564,47					
UK. I+II+III		362.301.760,91	98.636.789,73	39.113.532,90	18.147.007,59	3.345.439,36	521.544.530,49					

Odgođeni prihodi

Odgođeni prihodi iskazani su u iznosu od 11.916.723 KM, a odnose se na donirana stalna sredstva koja Društvo priznaje na sistemskoj osnovi u korist prihoda svake godine, kako nalaže MRS 20 – Računovodstvo državnih bespovratnih davanja i objavljivanja državne pomoći.

Rezervisanja

Rezervisanja u iznosu od 8.864.559 KM, predstavljaju dugoročni dio rezervisanja izvršenih na osnovu aktuarske procjene u skladu sa zahtjevima MRS-a 19 – Primanja zaposlenih (8.050.738 KM), te obračunata rezervisanja za sudske sporove iz radnog odnosa 626.230 KM i privredne sporove 187.591 KM.

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja u iznosu od 41.786.724 KM, u najvećoj mjeri odnose se na obaveze za kamate (39.113.533 KM) i takse (2.600.880 KM) po dugoročnim kreditima prema Federalnom ministarstvu finansija.

7.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 284.304.809 KM, a odnose se na finansijske obaveze po amortizovanom trošku (131.931.638 KM), ostale obaveze uključujući i razgraničenja (151.788.273 KM) i odgođeni prihod (584.898 KM).

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku

Kratkoročne finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 131.931.638 KM, a u najvećoj mjeri odnose se na kratkoročni dio dugoročnih obaveza po uzetim kreditima (94.801.790 KM), ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku (22.730.075 KM) i obaveze prema dobavljačima (14.372.008 KM).

Obaveze po uzetim kreditima iskazane u iznosu od 94.801.790 KM odnose se na kratkoročni dio dugoročnih obaveza po međunarodnim kreditima, što je opširnije opisano u tački 7.2.4.1 Izvještaja.

Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane u iznosu od 22.730.075 KM odnose se na obaveze za kamate i takse po dugoročnim kreditima (18.895.075 KM) i obaveze za doznačena sredstva iz Budžeta FBiH (3.835.000 KM) za koja je Odlukom Vlade FBiH iz 2017. godine bio utvrđen rok za povrat do 15. 10. 2018. godine. **Do okončanja revizije Društvo nije izvršilo povrat doznačenih sredstava u korist budžeta FBiH u iznosu od 3.835.000 KM, niti nam je prezentovana dodatna dokumentacija zbog čega ova obaveza nije izmirena.**

Obaveze prema dobavljačima iskazane su u iznosu od 14.372.008 KM, a odnose se na obaveze prema: dobavljačima u zemlji 7.690.796 KM (od čega se na kontokorentni obračun ukupno odnosi 3.959.715 KM, i to za Željeznice Republike Srpske 3.931.698 KM i Fercargo d.o.o. Sarajevo 28.016 KM) i dobavljačima u inostranstvu 6.653.463 KM. Uvidom u knjigovodstvenu evidenciju obaveza prema dobavljačima i dostavljenih Izvoda otvorenih stavki dobavljača, potvrđene su navedene obaveze. Iskazane obaveze prema dobavljačima u zemlji na 31. 12. 2023. godine u najvećem dijelu odnose se na „Hifa Petrol“ d.o.o. Sarajevo (1.839.701 KM), „Trabus“ d.o.o. Sarajevo (392.269 KM), „Elektroremont“ d.d. Banovići (233.977 KM), Rudnik uglja Kreka (216.846 KM), Željeznice Republike Srpske (150.272 KM) i Chiara d.o.o. Brčko (77.535 KM), dok se obaveze prema dobavljačima u inostranstvu u najvećem dijelu odnose na „HŽ Cargo“ d.o.o Zagreb (3.244.307 KM), ČD Cargo a.s. (935.863 KM), HŽ putnički prijevoz (642.175 KM), PKP Cargo S.A. (553.126 KM) i Mav start (315.620 KM).

Najznačajniji promet tokom 2023. godine realizovan je sa dobavljačima u zemlji: „Hifa Petrol“ d.o.o. Sarajevo (6.711.557 KM), Elektroprenos (6.524.997 KM), „Trabus“ d.o.o. Sarajevo (4.071.663 KM), „Farang TSC“ (3.050.186 KM), „Menadžer“ d.o.o Lukavac (2.903.781 KM), te sa dobavljačima u inostranstvu: „Enna logic“ (1.705.108 KM) i „HŽ Cargo“ d.o.o Zagreb (383.792 KM).

Društvo prati ročnu strukturu obaveza prema dobavljačima. **Prema prezentovanim podacima, na 31. 12. 2023. godine Društvo dospjele, a neizmirene obaveze preko valute plaćanja (preko 90 dana) iskazane su u ukupnom iznosu od 6.722.918 KM, od čega se 6.068.676 KM odnosi na kontokorentni obračun sa međunarodnim željeznicama koji se vrši u skladu sa međunarodnim željezničkim propisom poznatim pod nazivom UIC Fiša 311. Kontokorentni obračun potraživanja i obaveza predstavlja specifičan željeznički posao koji se završava knjiženjem, a u osnovi podrazumijeva svojevrsnu i sveobuhvatnu međunarodnu saradnju među željezničkim upravama kojom se reguliše međunarodni željeznički saobraćaj.**

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja

Ostale obaveze uključujući i razgraničenja iskazane u iznosu od 151.788.273 KM, u najvećoj mjeri (137.669.772 KM) odnose se na obaveze za porez i doprinose (PIO, zdravstvo i nezaposlenost) po osnovu plaća, i to za period od 2000. do 2008. godine 54.097.645 KM, za period od 2009. do 2017. godine 81.253.336 KM, te za decembar 2023. godine 2.318.791 KM. U periodu poslije 2017. godine Društvo uredno izmiruje obaveze za porez i doprinose u skladu sa zakonskim propisima. Zakonom o finansijskoj konsolidaciji JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo za period od 1. 1. 2008. do 31. 12. 2012. godine¹⁵ uređena je finansijska konsolidacija, s ciljem osiguranja finansijske održivosti i stabilnosti poslovanja Društva, na način da se Federacija BiH obavezala radi konsolidacije obaveza Društva prema javnim fondovima godišnje odobravati Društvu iznos od 12,6 miliona KM, odnosno ukupno 63 miliona KM za period od 2008. do 2012. godine. Sredstva potrebna za konsolidaciju Društva po ovom Zakonu utvrđena su u ukupnom iznosu od 179.896.802 KM. Zakonom je uređeno da će se sredstva doznačavati po godinama u utvrđenim iznosima, sa zadnjom doznačenom tranšom u 2012. godini. Do 31. 12. 2023. godine Društvu je po ovom Zakonu doznačen ukupan iznos od 30.000.000 KM, i to, po 6 miliona KM u 2018., 2020., 2021., 2022. i 2023. godini. Doznačenim sredstvima u iznosu od 6 miliona u 2023. godini Društvo je izvršilo uplatu 6 miliona KM, te u skladu sa navedenim Zakonom dostavilo 13. 2. 2023. godine izvještaj Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija. Za dospjele, a neizmirene obaveze po osnovu poreza i doprinosa iz ranijeg perioda (od 2008. do 2012. godine) Društvu je rješenjima o prinudnoj naplati Federalnog ministarstva finansija – Porezna uprava FBiH, i dalje na snazi ograničeno pravo raspolaganja sredstvima po transakcijskim računima. Dio obaveza koje su obuhvaćene rješenjima o prinudnoj naplati Porezne uprave, Društvo izmiruje prilikom penzionisanja zaposlenika. **Međutim, prema Uvjerenju Porezne uprave FBiH od 22. 12. 2023. godine, Društvo ima dug po osnovu javnih prihoda u iznosu od 171.138.247 KM, odnosno za 33.468.475 KM veći od onog koji je iskazan u knjigovodstvenim evidencijama. Konstatovana razlika se odnosi na zatezne kamate koje su obračunate na neplaćene javne prihode, a koje Društvo nije evidentiralo, smatrajući da će se izmirenjem glavnice duga i troškova prinudne naplate steći uslovi za otpis zateznih kamata.**

Društvo je u periodu od 2000. do 2017. godine isplaćivalo samo neto plaće bez pripadajućih poreza i obaveznih doprinosa. Glavnica duga po navedenom osnovu na 31. 12. 2023. godine iznosi 135.350.981 KM, te se ona smanjuje na osnovu uplata Društva u skladu sa finansijskim mogućnostima i pojedinačno po osnovu penzionisanja zaposlenika. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su poduzete adekvatne mjere s ciljem izmirenja obaveza, u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak, Zakonom o doprinosima i Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

Preporuke:

- ***izmiriti obaveze za dospjele doprinose iz perioda 2000–2017. godine, u skladu s Rješenjem Porezne uprave FBiH o ograničenju raspolaganja sredstvima na računu poreznog dužnika JP „Željeznice FBiH“ d.o.o.***

Odgođeni prihod

Odgođeni prihodi iskazani su u iznosu od 584.898 KM, a u najvećoj mjeri (526.173 KM) odnose se na kratkoročni dio odloženih prihoda po osnovu doniranih stalnih sredstava.

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 4/09

7.2.5 POPIS IMOVINE I OBAVEZA

Popis sredstava i obaveza proveden je na osnovu Odluke Uprave od 12. 10. 2023. godine, kada su i formirane popisne komisije. Popis u Društvu se provodi na osnovu Pravilnika o popisu imovine i obaveza iz februara 2023. godine, kojim su detaljno propisana zaduženja i odgovornosti pojedinačnih komisija, faze obavljanja posla i način kreiranja izvještaja.

Elaborat centralne popisne komisije o izvršenom redovnom popisu imovine i obaveza sačinjen je 31. 1. 2024. godine, u kojem su objedinjeni izvještaji pojedinačnih popisnih komisija sa popisnim listama i u kojem je komisija razmatrala sve utvrđene viškove i manjkove stalnih sredstava, materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, alata, a Nadzornom odboru su predložene odluke o usklađivanju knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. Uvidom u popisne liste i izvještaje pojedinačnih popisnih komisija utvrdili smo da je popis izvršen u rokovima definisanim odlukama o imenovanju komisija.

Komisija za popis je utvrdila da je određeni dio stalnih sredstava, sadašnje vrijednosti 0 KM dotrajavao i neupotrebljiv, te je predložila njihovo rashodovanje. Također, komisija je predložila za ispravku potraživanja u vrijednosti od 552.900 KM, te otpis sumnjivih i spornih potraživanja u iznosu od 20.465 KM koja su ranije ispravljena, ali su iscrpljene sve mogućnosti njihove naplate. Pored prijedloga za rashodovanje, komisije je uputila i prijedlog za oprihodovanje obaveza u iznosu od 333.326 KM.

Prema odredbama Pravilnika o popisu imovine i obaveza, Elaborat centralne komisije o izvršenom redovnom popisu imovine i obaveza razmatra Nadzorni odbor i odlučuje o predloženom načinu knjiženja. Nadzorni odbor je 8. 4. 2024. godine donio Odluku o usvajanju Elaborata centralne popisne komisije o izvršenom popisu, u skladu sa Pravilnikom o popisu imovine i obaveza.

Uvidom u Elaborat i izvještaje popisnih komisija konstatovali smo da prilikom popisa zemljišta i građevinskih objekata koji su iskazani u finansijskim izvještajima Društva popisne komisije nisu obratile pažnju na status vlasništva ili prava raspolaganja nad njima, zbog čega nisu izvršile analizu vlasništva nad iskazanom imovinom. Imajući u vidu vrijednost iskazanih nekretnina, te činjenicu da za njihov veći broj Društvo ne posjeduje dokaz o pravu vlasništva već samo dokaz o pravu posjeda, postoji značajan rizik budući da još uvijek nije uspostavljena ažurna evidencija. Uprava Društva je u 2022. godini formirala Tim za praćenje, kontrolu, provjeru ispravnosti i uspostavljanje ažurne evidencije registra nekretnina koji ima zadatak uspostaviti navedenu evidenciju, ali u proteklom periodu nije ostvaren značajan napredak u vezi sa ispunjenjem datog zadatka.

Također, kod popisa obaveza i razgraničenja samo su preuzeta knjigovodstvena stanja obaveza po osnovu poreza i doprinosa, te nije utvrđeno postojanje obaveza po osnovu zatezних kamata, niti je stanje usaglašeno sa evidencijom Porezne uprave FBiH na 31. 12. 2023. godine, što smo detaljnije obrazložili pod tačkom 7.2.4.2 Izvještaja.

Na osnovu navedenog, zaključili smo da je popisom utvrđeno stvarno stanje imovine i obaveza, te da je u poslovnim knjigama izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim, shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, osim u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje statusa vlasništva nad nekretninama i usaglašavanje obaveza po osnovu poreza i doprinosa sa evidencijama Porezne uprave FBiH.

Preporuka:

- *prilikom popisa utvrditi status vlasništva nad popisanim nekretninama, a kod popisa obaveza za poreze i doprinose osigurati usaglašavanje sa evidencijama Porezne uprave FBiH.*

7.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U Izvještaju o gotovinskim tokovima iskazani su početno stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata u iznosu od 22.201.140 KM i konačno stanje u iznosu od 36.091.081 KM, što za rezultat ima neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata u iznosu od 13.889.941 KM. Izvještaj o gotovinskim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

7.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2023. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Bilješke uz finansijske izvještaje sastavljane su u skladu sa zahtjevima iz MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, kao i člana 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH. U Bilješkama uz finansijske izvještaje dati su podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), kao i potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje. **Također, iskazani su pokazatelji likvidnosti, profitabilnosti, zaduženosti i ekonomičnosti na osnovu kojih je donesen zaključak o postojanju značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem.**

8. VANBILANSNA EVIDENCIJA

Vanbilansna evidencija u finansijskim izvještajima iskazana je u iznosu od 24.359.187 KM, a odnosi se na:

- tuđe sirovine i materijale u iznosu od 21.469 KM,
- nekretnine, postrojenja i opremu uzetu pod zakup i tuđa stalna sredstva u iznosu od 2.070.018 KM,
- utužena potraživanja koja se vode vanbilansno u iznosu od 2.898.357 KM,
- stalna sredstva namijenjena kasaciji u iznosu od 1.331 KM i
- ostalu vanbilansnu aktivu u iznosu od 19.368.012 KM.

U okviru ostale vanbilansne aktive u iznosu od 19.368.012 KM iskazan je neuplaćeni dionički kapital koji se odnosi na dionice EUROFIMA-e (organizacija od javnog interesa, a čine ih željeznice njenih država članica). Naime, nakon raspada Jugoslavije, dionice EUROFIMA-e su alocirane Željeznicama Srbije, ali je nakon generalne skupštine 2016. godine izvršena konačna alokacija dionica, prema kojoj je Društvu pripalo 1.326 dionica. U godišnjem izvještaju o poslovanju EUROFIMA-e, Društvo je navedeno kao vlasnik kapitala u ukupnom iznosu od 13.260.000 CHF, od čega je 2.652.000 CHF uplaćeni kapital koji se vodi bilansno u okviru grupe 06, dok iznos od 10.608.000 CHF predstavlja neuplaćeni kapital koji se iskazuje u vanbilansnoj evidenciji.

9. JAVNE NABAVKE

U Društvu je u primjeni Pravilnik o javnim nabavkama iz decembra 2022.. godine, koji je usklađen sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama iz decembra 2022. godine.

U skladu sa odredbama Zakona o javnim preduzećima, Zakona o javnim nabavkama i Pravilnika o javnim nabavkama, uz Plan poslovanja Društva, usvojen je i Plan nabavki za 2023. godinu, a Nadzorni odbor ga je usvojio 28. 2. 2023. godine. Planom nabavki su definisani predmeti nabavke, procijenjena vrijednosti, postupak, izvori finansiranja, i dinamika nabavke. Planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 172.622.970 KM i to: robe (103.530.400 KM), usluge (31.472.270 KM) i radovi (37.620.300 KM).

Društvo je donijelo Privremeni plan nabavki za period 1.1. 2023 – 1. 7. 2023. godine (objavljen na Portalu 24. 3. 2023. godine). Nakon toga Privremeni plan je mijenjan ukupno devet puta, a izmjenama je, između ostalog, produžen period važenja Privremenog plana do 19. 10 .2023. godine. Posljednje izmjene Privremenog plana i prečišćeni Privremeni plan objavljeni su 26. 12. 2023. godine.

Društvo je krajem godine, po usvajanju Plana poslovanja (10. 10. 2023. godine), donijelo i Plan nabavki za 2023. koji je na portalu objavljen 17. 11. 2023. godine, što nije u skladu s članom 17. stav 5. Zakona o javnim nabavkama, koji propisuje da ugovorni organ objavljuje plan nabavki na portalu javnih nabavki, najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke.

Društvo je od ukupno planiranih nabavki realizovalo samo 20.357.837 KM, odnosno 11,79% . Potrebno je istaći da veliki broj planiranih nabavki nije ni započet u 2023. godini, a jedan od razloga je taj što investicijske aktivnosti nisu mogle biti provedene zbog toga što Parlament FBiH nije usvojio petogodišnji plan poslovanja koji je osnova za utvrđivanje elemenata vezanih za obavljanje i finansiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture.

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u sljedećoj tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Direktni sporazum	288	1.571.880	279	599.555	10	34.980
Konkurentski zahtjev	196	6.348.790,00	16	410.965	2	62.566
Otvoreni postupak	310	162.608.910	35	19.650.309	18	16.817.520
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	3	350.000	1	243.517	-	-
Ukupno	797	170.879.580	331	20.904.347	30	16.915.066

*Prema posljednjim izmjenama

Konstatovali smo sljedeće kod provođenja određenih javnih nabavki:

- **Za nabavku materijala i rezervnih dijelova sa uslugama ugradnje u cilju održavanja TK, SS i EE opreme i postrojenja infrastrukturnih kapaciteta u području infrastrukture Zenica, Sarajevo, Mostar, Tuzla i Bihać**, Društvo je pokrenulo otvoreni postupak javne nabavke, procijenjene vrijednosti od 400.000 KM. Kriterij dodjele ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda, a tendersku dokumentaciju preuzelo je 15 zainteresovanih ponuđača. Zaprimita je samo jedna ponuda na iznos koji značajno premašuje procijenjenu vrijednost nabavke (konzorcij „Step“ d.d. Sarajevo i „Siecom“ d.o.o. Sarajevo na iznos 753.922 KM). Zapisnikom od 10. 1. 2023. godine komisija je na osnovu ponuđene cijene za materijal i rezervne dijelove navedenih sa koeficijentom vjerovatnoće 0,2 koji mogu biti predmetom nabavke roba i usluge ugradnje materijala i rezervnih dijelova navedenih sa koeficijentom vjerovatnoće 0,4 izračunala cijenu ponude od 160.541 KM, te dala prijedlog Upravi da ugovor za nabavku materijala i rezervnih dijelova dodijeli jedinom ponuđaču - konzorciju. Navedeni koeficijenti i izračun cijene ponude dobiven je na osnovu zahtjeva iz tenderske dokumentacije za izračun ekonomski najpovoljnije ponude. Na prijedlog komisije Uprava je 13. 1. 2023. godine donijela Odluku kojom je za najpovoljnijeg ponuđača izabrala konzorcij „Step“ d.d. Sarajevo i „Siecom“ d.o.o. Sarajevo. Okvirni sporazum zaključen je 6. 2. 2023. godine sa izabranim ponuđačem na iznos od 400.000 KM na period jedne godine. **S obzirom na to da je vrijednost dostavljene ponude (753.922 KM) 76% veća od procijenjene vrijednosti, konstatujemo da Društvo nije izvršilo pravilnu procjenu vrijednosti potrebne nabavke.**
- **Kod nabavke revizije vučnih motora**, Društvo je pokrenulo otvoreni postupak javne nabavke, procijenjene vrijednosti od 500.000 KM. Kriterij dodjele ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda, a tendersku dokumentaciju preuzelo je šest zainteresovanih ponuđača. Zaprimita je samo jedna ponuda na iznos koji značajno premašuje procijenjenu vrijednost nabavke (Elektroremont d.d. Banovići na iznos 1.071.732 KM). Zapisnikom od 13. 12. 2022. godine komisija je na osnovu primijenjenih koeficijenata izračunala cijenu ponude od 260.510 KM, te dala prijedlog upravi da ugovor za nabavku usluga revizije vučnih motora dodijeli jedinom ponuđaču – Elektroremont d.d. Banovići.

Izračunata cijena ponude je dobivena na osnovu zahtjeva iz tenderske dokumentacije za izračun cijene ekonomski najpovoljnije ponude. Na prijedlog komisije Uprava je 20. 12. 2022. godine donijela Odluku kojom je za najpovoljnijeg ponuđača, a okvirni sporazum zaključen je 13. 1. 2023. godine sa izabranim ponuđačem na iznos od 500.000 KM na period jedne godine. **S obzirom na to da je vrijednost dostavljene ponude (1.071.732 KM) 114% veća od procijenjene vrijednosti, konstatujemo da Društvo nije izvršilo pravilnu procjenu vrijednosti potrebne nabavke.**

Društvo je prije pokretanja postupka, u skladu sa članom 14. Zakona o javnim nabavkama, dužno provesti provjeru tržišta u svrhu pripreme nabavke i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi sa nabavkom. U slučaju prijema ponuda na cijene koje su značajno veće od osiguranih sredstava za predmetnu nabavku, Društvo je obavezno poništiti postupak nabavke, kako nalaže član 69. Zakona. Društvo je zaključilo ugovore za navedene nabavke sa izabranim ponuđačima u visini procijenjene vrijednosti nabavke, iako su ponude za 76%, odnosno 114% veće od procijenjene vrijednosti nabavke. Navedeno nije u skladu sa članom 69. Zakona o javnim nabavkama u BiH, kojim je utvrđeno da je ugovorni organ obavezan poništiti postupak javne nabavke u slučaju kada su cijene prihvatljivih ponuda značajno veće od obezbijeđenih sredstava za predmetnu nabavku.

- Kod nabavke **Pružnih bukovih impregniranih pragova i skretničke hrastove impregnirane građe**, Društvo je Odlukom od 21. 8. 2023. godine pokrenulo otvoreni postupak javne nabavke, procijenjene vrijednosti od 1.550.000 KM na period od jedne godine ili do izvršenja ugovora. Kriterij dodjele ugovora je ekonomski najpovoljnija ponuda. U skladu sa članom 14. Zakona o javnim nabavkama, Društvo je prije pokretanja postupka dužno provesti provjeru tržišta u svrhu pripreme nabavke i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi sa nabavkom. O prethodnoj provjeri tržišta sačinjava se pisana zabilješka o svim radnjama i postupcima i ulaže u predmet spisa. Taj savjet može se koristiti u planiranju i provođenju postupka nabavke, pod uslovom da taj savjet ne dovodi do narušavanja tržišne konkurencije, te da ne krši princip zabrane diskriminacije i transparentnosti. **Prezentirana nam je zabilješka o prethodno izvršenoj provjeri tržišta u julu 2023. godine, na način da je zahtjev za ponudu upućen ranijem dobavljaču „Strong“ d.o.o. Pale, na osnovu kojeg je on dostavio ponudu na iznos od 1.514.389 KM. S obzirom na to da je za provjeru tržišta osigurana samo ponuda dobavljača koji je u prethodnom periodu vršio isporuku pružnih bukovih impregniranih pragova i skretničke hrastove impregnirane građe, ne možemo potvrditi da je ispitivanjem osigurana provjera tržišta u svrhu pripreme nabavke i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi sa nabavkom, s ciljem zaštite principa zabrane diskriminacije i transparentnosti, u skladu sa članom 14. Zakona o javnim nabavkama.**
- Društvo je u 2023. godini realizovalo nabavku **rezervnih dijelova za lokomotive** putem više direktnih sporazuma sa različitim dobavljačima u ukupnom iznosu od 38.596 KM. **Budući da se radi o istovrsnim nabavkama za koje je bilo moguće provesti jedan postupak (u ovom slučaju jedan otvoreni, uzimajući u obzir ukupnu vrijednost provedenih postupaka), Društvo nije postupilo u skladu s članom 15. stav 7. Zakona o javnim nabavkama koji propisuje da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.**

Uzimajući u obzir navedene propuste, utvrdili smo da Društvo postupke javnih nabavki u iznosu od najmanje 2.452.985 KM, u dijelu koji se odnosi na ispitivanje tržišta u svrhu pripreme nabavke, odabir odgovarajućeg postupka, kao i na poništenje postupka u slučaju kada su cijene ponuda značajno veće od obezbijeđenih sredstava za predmetnu nabavku, nije provelo u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Preporuke:

- *plan nabavki objaviti na portalu javnih nabavki najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja plana poslovanja, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;*
- *ispitati tržište u svrhu pripreme nabavke, za nabavku istovrsne robe provesti odgovarajući postupak, a u slučaju kada su cijene ponuda značajno veće od obezbijeđenih sredstava za predmetnu nabavku poništiti postupak, u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.*

10. OSTALI NALAZI

10.1 SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima Službe za imovinsko pravne poslove, protiv Društva se vode sudski sporovi u ukupnoj vrijednosti tužbenih zahtjeva od 28.490.610 KM, od čega se 558.243 KM odnosi na radne sporove i tužbe po osnovu doprinosa za PIO. Sporovi iz radnih odnosa odnose se na neisplaćeni regres, umanjene plaće za 10%, neisplaćene doprinose za PIO i zdravstvo i neisplaćene plaće. Ostali sudski sporovi pokrenuti protiv Društva iznose 27.932.368 KM u najvećoj mjeri odnose se na neizmirene obaveze i obračunate zatezne kamate po tom osnovu (tužbe po osnovu duga na ime prevoza, tužbe po osnovu neplaćenih računa, tužbe po osnovu naknade štete, tužbe po osnovu duga komunalnih naknada i sl.). Od navedenog iznosa na sudske presude odnosi se 560.651 KM, a na pravosnažne sudske presude 121.348 KM. Na osnovu dostavljenog pregleda sudskih sporova Pravne službe u kojem je dat očekivani ishod sporova na štetu Društva, izvršeno je rezervisanje u iznosu od 112.982 KM. Do momenta sačinjavanja Prijedloga rezervisanja, već je u ranijem periodu rezervisano - 1.095.641 KM, a u toku 2023. godine izvršen je otpust sredstava (isplaćeno, umanjena vrijednost spora, povučena tužba, odbijen tužbeni zahtjev i sl.) u ukupnom iznosu 235.976 KM. Za ostatak sudskih sporova Društvo nije izvršilo rezervisanja, a na osnovu prvostepenih presuda u korist Društva ili mišljenja da su isti bez osnove i da će biti riješeni u korist Društva.

Društvo je, prema prezentiranim podacima na 31. 12. 2023. godine, pokrenulo veliki broj sudskih postupaka po raznim osnovama u iznosu oko 193.560.992 KM, od čega se najveći iznos od 179.896.802 KM odnosi na tužbu protiv Vlade FBiH u vezi neprovođenja Zakona o finansijskoj konsolidaciji Željeznica FBiH. Ostale tužbe se odnose na dug na ime prevoza robe željeznicom, dug za zakup, tužbe po osnovu naknade štete, tužbe po osnovu isplate naknade za preuzetu ili ekspropiriranu nekretninu i sl.

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Društvo je 23. 7. 2024. dostavilo komentar, sa pratećom dokumentacijom.

Obrazloženja su data na nalaze i preporuke u vezi: umanjena vrijednosti imovine, usklađivanja vrijednosti zaliha, uspostavljanja ažurne evidencije nekretnina, upravljanja rizicima u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju, izmirenja obaveza po osnovu poreza i doprinosa, povećanja učešća državnog kapitala na osnovu odluka Vlade FBiH, javnih nabavki, sistematizacije radnih mjesta, donošenja pravilnika o internoj reviziji, poduzimanja aktivnosti na osiguravanju sigurnosti željezničkog sistema, poduzimanja aktivnosti na provjeri osnovanosti djelimične privatizacije Društva, te utvrđivanja statusa vlasništva nad nekretninama i usaglašavanja sa evidencijama Porezne uprave FBiH prilikom provođenja godišnjeg popisa imovine i obaveza.

Uvažena su i inkorporirana u konačan Izvještaj obrazloženja koja se odnose na poduzete aktivnosti na smanjenju obaveza po osnovu poreza i doprinosa iz perioda 2000. – 2017. godina, na interni akt za provođenje postupaka javnih nabavki, te obrazloženja za provođenje direktnog sporazuma za nabavku kvarcnog pijeska.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- vezano za ocjenu pokazatelja umanjenja vrijednosti sredstava u skladu sa MRS-om 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, navedeno je da se veći dio sredstava Društva odnosi na specijalizirana dobra (zemljište pružnog pojasa, gornji i donji stroj pruge, tuneli, mostovi i dr.) koja služe kao javno dobro. Nadalje navode da je od 2017. godine obračunavana amortizacija po većim stopama od onih koje su zasnovane na procijenjenom vijeku upotrebe sredstava. Slijedom toga u komentaru je navedeno da vrijednost iskazanih sredstava nije umanjena. Također, nakon okončanja aktivnosti Tima za praćenje, kontrolu i provjeru ispravnosti i uspostavljanje ažurne evidencije registra nekretnina, Društvo će angažovati ovlaštenog procjenitelja kako bi se izvršila procjena vrijednosti imovine i kapitala. Ističemo da Društvo raspolaže imovinom značajne vrijednosti koja je davno izgrađena i na kojoj su potrebna redovna značajna ulaganja i remontirani s ciljem produžavanja korisnog vijeka upotrebe, pogotovo imajući u vidu da je ciklus remonta pruge od 25 godina istekao za veći dio željezničke mreže u FBiH, a glavna opravka pruge je izvršena na samo 155 km, odnosno 25,5% ukupne mreže. Društvo nije na datum bilansa, kao ni ranijih godina, vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, a ocjene pokazatelja umanjenja nisu navedene u Bilješkama uz finansijske izvještaje niti u godišnjem popisu imovine i obaveza kako bi se njihovi korisnici uvjerali da nije došlo do okolnosti koje zahtijevaju umanjenje u skladu sa zahtjevima Standarda;
- kod usklađivanja vrijednosti zaliha sa MRS-om 2 – Zalihe, u komentaru se navodi da je formirana interna komisija koja je izvršila procjenu vrijednosti većeg dijela zaliha van upotrebe, te da ostale koje nisu bile predmet procjene imaju iste ili slične karakteristike. Međutim, uvidom u navedeni Izvještaj konstatovali smo da je imenovana komisija procijenila vrijednost materijala van upotrebe u PI Mostar, na iznos od 4.318.102 KM, što je prema njihovim navodima veće od knjigovodstvene/nabavne vrijednosti tih zaliha. Knjigovodstvena vrijednost zaliha u PI Mostar koje su bile predmet procjene nije navedena u Izvještaju. U prilogu je iskazana tabela predloženih zaliha za rashodovanje i kasaciju sa procjenom količina i tržišnim prodajnim cijenama, gdje su iskazane knjigovodstvena vrijednost u iznosu od 2.496.140 KM i procijenjena tržišna vrijednost od 3.338.038 KM. Navedeni iznosi razlikuju se od onih koji su obuhvaćeni procjenom. Također, u bruto bilansu na 31. 12. 2023. godine, na poziciji materijala van upotrebe, iskazan je iznos od 6.523.243 KM, što nije niže od procijenjene neto utržive vrijednosti zaliha. To ukazuje na činjenicu da procjenom nije obuhvaćen cjelokupan materijal koji je iskazan u poslovnim evidencijama Društva, zbog čega se nismo mogli uvjeriti da je vrijednost iskazanih zaliha van upotrebe u iznosu od 6.523.243 KM manja od njene neto prodajne vrijednosti;
- za uspostavljanje ažurne evidencije nekretnina, Društvo je navelo aktivnosti koje je poduzelo u dosadašnjem periodu putem Tima za praćenje, kontrolu i provjeru ispravnosti i uspostavljanje ažurne evidencije registra nekretnina, kao i činjenicu da se radi o složenom i dugotrajnom procesu. Bez obzira na navode Društva, isticanje pitanja u Izvještaju u vezi sa nekretninama i data preporuka koja se odnosi na okončavanje aktivnosti navedenog tima i uspostavljanje ažurne evidencije registra nekretnina data je kako bi se realizacija svih aktivnosti mogla ispratiti u budućnosti, prije svega imajući u vidu da je ova preporuka data i u prethodnom Izvještaju o finansijskoj reviziji Društva;
- vezano za upravljanje rizicima u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju, navedeno je da Društvo nije izloženo kreditnom riziku jer nije zajmoprimac, već korisnik sredstava kredita, a zajmoprimac, tj. Federacija BiH, redovno izmiruje svoje obaveze. Dalje, navodi se da je rizik likvidnosti minimiziran zbog neprovođenja Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja, te da su obaveze za kredite reprogramirane putem aneksa zaključenih sa Federalnim ministarstvom finansija.

Navodi Društva da nije zajmoprimac, već samo korisnik sredstava kredita ne odgovaraju stvarnom stanju, budući da je u obavezi da plaća ugovorene anuitete u skladu sa potpisanim ugovorima, iako su u dosadašnjem periodu navedena plaćanja vršena na teret Budžeta FBiH. Također, navodi da je rizik likvidnosti minimiziran zbog neprovođenja Zakona o finansiranju željezničke infrastrukture i sufinansiranju putničkog i kombinovanog saobraćaja nisu adekvatni budući da Društvo i pored obaveza za kredite ima i značajne obaveze po osnovu poreza i doprinosa koje na 31. 12. 2023. godine iznose 135.350.981 KM. Iako su u proteklim periodima preduzete određene aktivnosti kako bi se rizici u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju umanjili, oni još uvijek predstavljaju značajan problem za Društvo, te se nismo mogli uvjeriti da su poduzete adekvatne mjere na upravljanju kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti;

- u vezi sa izmirenjem obaveza po osnovu poreza i doprinosa u skladu s Rješenjem Porezne uprave FBiH o ograničenju raspolaganja sredstvima Društvo je navelo da preduzima aktivnosti na smanjenju iznosa duga u skladu s Rješenjem Porezne uprave FBiH, te da se dug smanjuje iz perioda u period. Također, navodi se da Društvo od dana nastupanja prinudne naplate ne iskazuje troškove reprezentacije, ne nabavlja putničke automobile, te ne stvara troškove koji se ne bi mogli dovesti u vezu sa obavljanjem djelatnosti. Bez obzira na navode Društva i činjenicu da se iz godine u godinu iznos obaveza za poreze i doprinose iz perioda 2000–2017. godine smanjuje, obaveze po osnovu poreza i doprinosa na 31. 12. 2023. godine iznose 135.350.981 KM, zbog čega smo datu preporuku ocijenili kao djelimično realizovanu, te da Društvo nije poduzelo adekvatne mjere na upravljanju rizikom likvidnosti;
- kod povećanja učešća državnog kapitala na osnovu odluka Vlade FBiH Društvo je navelo sve aktivnosti koje je poduzelo u proteklom periodu kako bi izvršilo povećanje vrijednosti kapitala Federacije BiH u iznosu od 50.300.000 KM. Također, Društvo navodi zakonske propise koji se odnose na povećanje vrijednosti kapitala, te da je u 2024. godini poslalo obavijest manjinskim vlasnicima o namjeri povećanja osnovnog kapitala. Cijeneći preduzete aktivnosti Društva na realizaciji date preporuke i otklanjanju utvrđenih nedostataka, u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godini smo utvrdili da ulaganja iskazana na statutarnim rezervama predstavljaju osnovni kapital koji je trebalo uvećati za visinu uplaćenih sredstava iz navedenih transfera, ali da u 2023. godini nisu pokrenute aktivnosti na usklađivanju vrijednosti kapitala u poslovnim knjigama i sudskom registru, shodno odlukama Vlade FBiH, već su one pokrenute tek u 2024. godini;
- u vezi javnih nabavki:
  - za objavljivanje plana javnih nabavki na Portalu javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama Društvo je navelo da zbog tehničkih poteškoća nije bilo u mogućnosti unijeti pojedine stavke iz plana, u vezi čega se obraćalo Agenciji za javne nabavke u smislu rješavanja tog problema. Odgovor Agencije za javne nabavke dobiven je tek nakon isteka roka od 30 dana od usvajanja plana za njegovo objavljivanje na Portalu javnih nabavki, nakon čega je počelo unošenje stavki, te je on objavljen 17. 11. 2023. godine. Budući da Zakon o javnim nabavkama u članu 17. stav 5. Zakona o javnim nabavkama propisuje da ugovorni organ objavljuje plan nabavki na portalu javnih nabavki, najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, Društvo nije postupilo u skladu sa Zakonom;
  - kod provođenja postupaka nabavke materijala i rezervnih dijelova sa uslugama ugradnje u cilju održavanja TK, SS i EE opreme i postrojenja infrastrukturnih kapaciteta u području infrastrukture Zenica, Sarajevo, Mostar, Tuzla i Bihać i nabavke usluge revizije vučnih motora Društvo je navelo da je za ova dva postupka predviđeno zaključivanje okvirnog sporazuma s jednim dobavljačem na period jedne godine do visine procijenjene vrijednosti.

Također, Društvo ističe da su dostavljene cijene ponuda, iako nominalno veće od procijenjenih, izračunate na osnovu uslova definisanih tenderskim dokumentacijama iznosile manje od procijenjenih vrijednosti postupaka, te da vrijednosti ponuda, okvirnih sporazuma i pojedinačnih ugovora nisu premašile procijenjene vrijednosti i obezbijeđena sredstva. Međutim, iako je Društvo zaključilo ugovore za navedene nabavke sa izabranim ponuđačima u visini procijenjene vrijednosti nabavke, ponude dobavljača su bile za 76%, odnosno 114% veće od procijenjene vrijednosti nabavke. Budući da su procijenjene vrijednosti niže od obje dostavljene ponude, postoji mogućnost da se na ovaj način ograničava pravedna i aktivna konkurencija u smislu člana 3. Zakona o javnim nabavkama. Navedeno nije u skladu ni s članom 69. Zakona o javnim nabavkama u BiH, kojim je utvrđeno da je ugovorni organ obavezan poništiti postupak javne nabavke u slučaju kada su cijene prihvatljivih ponuda značajno veće od obezbijeđenih sredstava za predmetnu nabavku;

- za nabavku pružnih bukovih impregniranih pragova i skretničke hrastove impregnirane građe Društvo je navelo da su ispoštovane smjernice iz člana 14a. Zakona o javnim nabavkama, te da je u skladu s navedenim sačinjena pismena zabilješka čija forma nije propisana Zakonom. Također, Društvo ističe da je tendersku dokumentaciju preuzelo 13 ponuđača, zbog čega smatra da su potencijalni ponuđači dovoljno informisani o planovima i zahtjevima ugovornog organa. Međutim, s obzirom na to da je za provjeru tržišta osigurana samo ponuda dobavljača koji je u prethodnom periodu vršio isporuku pružnih bukovih impregniranih pragova i skretničke hrastove impregnirane građe, ne možemo potvrditi da je ispitivanjem osigurana provjera tržišta u svrhu pripreme nabavke i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi sa nabavkom, s ciljem zaštite principa zabrane diskriminacije i transparentnosti, shodno članu 14. Zakona o javnim nabavkama;
- vezano za nabavku rezervnih dijelova za lokomotive putem više direktnih sporazuma Društvo je navelo da se dijelovi lokomotiva razvrstavaju u više funkcionalnih cjelina (elektro, mehaničke, pneumatski dijelovi, hidraulični dijelovi i sl.), te da se u predmetnom slučaju ne radi o istovrsnoj robi, već o potrošnom materijalu i rezervnim dijelovima sa različitim dobavljačima i za različite namjene. Međutim, budući da se radi o nabavkama za koje je bilo moguće provesti jedan postupak, Društvo nije postupilo prema članu 15. stav 7. Zakona o javnim nabavkama koji propisuje da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom.

Za preporuke koje se odnose na preispitivanje opravdanosti postojeće sistematizacije radnih mjesta, donošenje pravilnika o internoj reviziji, poduzimanje aktivnosti na osiguravanju sigurnosti željezničkog sistema, poduzimanje aktivnosti na provjeri osnovanosti djelimične privatizacije Društva, te utvrđivanje statusa vlasništva nad nekretninama i usaglašavanje sa evidencijama Porezne uprave FBiH prilikom provođenja godišnjeg popisa imovine i obaveza Društvo je navelo da je njihova realizacija u toku, odnosno da su aktivnosti u vezi s njihovom realizacijom već poduzete u 2024. godini.

Reviziju JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo obavio je revizorski tim u sastavu: Mirza Šrndić – vođa tima, i Aida Macić – članica tima.

Vođa tima

Mirza Šrndić s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Mia Buljubašić s.r.

**Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju preduzeća u većinskom
državnom vlasništvu**

Belma Mušinović s.r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

JP Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Centar, MUSALA 2

Sjedište i adresa pravnog lica

Željeznički prijevoz robe

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3389002207823509

Broj računa

4200450270001

Identifikacioni broj za direktne poreze

200450270001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

49.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

077

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	112.487.077	98.694.371
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202		
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203		
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204		
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205		
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	108.484.103	95.168.121
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207		
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208		
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	108.484.103	95.168.121
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210	4.002.974	3.526.250
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211		
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212		
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	4.002.974	3.526.250
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	32.534.627	29.301.480
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215		216.904
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216		216.904

Kontrolni broj: 1184056871

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217		
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218		
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219		
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220		
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221		
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222		
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223		
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224		
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225		
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226		
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227		
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228		
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229		
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230	4.247	7.820
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231		
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232		
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233		
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234	4.247	7.820
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235		
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237		
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238		
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239		
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240		
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241		
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242		
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	127.192	83.341
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	3.339	24.036
7.	Prihodi od dividendi		245	17.955	59.848

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	525.362	120.381
9.1.	Prihodi od kamata		248	137.565	120.381
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	387.797	
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250		
10.	Ostali prihodi i dobiti		251	31.856.532	28.789.150
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	145.021.704	127.995.851
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	124.433.610	122.935.633
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254		
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255		
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	3.915.988	4.306.697
4.	Troškovi energije i goriva		257	14.101.862	12.645.155
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	73.337.312	72.010.216
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	52.204.565	54.750.371
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	20.929.844	17.134.816
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	202.903	125.029
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	26.477.566	27.679.506
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	26.412.778	27.608.532
6.2.	Investicijske nekretnine		264	52.243	59.493
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265		
6.4.	Nematerijalna imovina		266	12.545	11.481
6.5.	Biološka imovina		267		
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268		
7.	Troškovi primljenih usluga		269	5.384.804	4.962.460
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	1.216.078	1.331.599
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	2.565.583	3.822.289
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	68.151	
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	68.151	
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274		
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275		
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276		
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277		
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278		
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279		
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281		
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282		
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283		
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284		
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285		
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286		
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	67.147	50.553
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	67.147	50.553
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289		
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290		
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291		
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292		
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293		
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294		
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295		
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296		
2.10	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297		
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	523.596	173.247
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299		
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300		
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	48.138	163.708
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303		
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	548.737	2.006.745
9.1.	Rashodi od kamata		305	548.737	800.716
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306		1.206.029
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307		
10.	Ostali rashodi i gubici		308	1.309.814	1.428.036
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	126.999.193	126.757.922
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	18.022.511	1.237.929
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	0	0
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	1.899.700	136.452
2.	Odgođeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	-1.899.700	-136.452
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315		

Redni broj	pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316	1.899.700	136.452
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317		
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318		
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	18.022.511	1.237.929
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	0	0
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321		
M.	Dobit (319+321)		322	18.022.511	1.237.929
N.	Gubitak (320-321)		323	0	0
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324	-590.104	-354.037
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325	333.908	262.280
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326	333.908	262.280
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327		
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328		
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329		
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330		
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331	-924.012	-616.317
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332		
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333		
2.3.	Aktuarski dobiti/(gubici) od planova definiranih primanja		334	-924.012	-616.317
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335		
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336		
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337		
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338		
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	17.432.407	883.892
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340		
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341		
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	17.432.407	1.237.929
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	17.432.407	883.892
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		

Sarajevo-Centar, 05.02.2024.

Mjesto i datum

DŽANO SOKOLOVIĆ (IFET) DINA

Certificirani računovođa

CR-5834/5

M.P.

Enis Džafić

Direktor

JP Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Centar, MUSALA 2

Sjedište i adresa pravnog lica

Željeznički prijevoz robe

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3389002207823509

Broj računa

4200450270001

Identifikacioni broj za direktne poreze

200450270001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

49.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

077

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	1.383.129.123	1.398.556.763
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	1.370.843.607	1.386.522.604
1.1.	Zemljište		003	89.821.798	89.832.304
1.2.	Građevinski objekti		004	1.076.683.289	1.087.929.598
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	24.140.966	25.294.609
1.4.	Transportna sredstva		006	175.141.020	180.039.431
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	2.491	2.491
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	5.054.043	3.424.171
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009		
2.1.	Zemljište		010		
2.2.	Građevinski objekti		011		
2.3.	Postrojenja i oprema		012		
2.4.	Nematerijalna imovina		013		
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	6.500.085	6.546.466
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	63.664	64.852
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016		
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017		
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	63.664	56.872
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019		7.980

Kontrolni broj: 104655598

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020		
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	40.031	40.031
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022		
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023		
9.	Goodwill		024		
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	5.601.390	5.267.453
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026		
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027	5.601.390	5.267.453
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	80.346	115.357
11.1.	Depoziti kod banaka		029		
11.2.	Dati krediti		030	80.346	95.920
11.3.	Obveznice		031		19.437
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032		
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033		
13.	Ostala imovina i potraživanja		034		
B.	Odgođena porezna imovina		035		
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	96.057.528	69.763.763
1.	Zalihe (038 do 042)		037	28.230.884	26.737.585
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	28.230.884	26.737.585
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039		
1.3.	Gotovi proizvodi		040		
1.4.	Roba		041		
1.5.	Dati avansi		042		
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043		
3.	Ugovorna imovina		044	822.921	1.296.429
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	15.186.196	18.503.350
4.1.	Kupci - povezane strane		046		
4.2.	Kupci u zemlji		047	9.644.468	12.697.560
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	5.541.728	5.805.790
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	26.964	31.011
5.1.	Depoziti kod banaka		050		
5.2.	Dati krediti		051		
5.3.	Obveznice		052		
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053	26.964	31.011
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054		
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056		
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	36.091.081	22.201.140
10.	Akontacije poreza na dobit		058		
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	15.699.482	994.248
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	1.479.186.651	1.468.320.526
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	24.320.014	24.359.187
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	1.503.506.665	1.492.679.713
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	701.575.199	701.575.199
1.1.	Dionički kapital		102		
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103		
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104	701.575.199	701.575.199
1.4.	Državni kapital		105		
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106		
2.	Dionička premija		107		
3.	Rezerve (109+110)		108	50.300.000	44.300.000
3.1.	Statutarne rezerve		109		
3.2.	Ostale rezerve		110	50.300.000	44.300.000
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111	-2.682.169	-2.092.065
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112		
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113	759.358	425.450
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114	-3.441.527	-2.517.515
5.	Dobit (116+117)		115	19.260.440	1.237.929
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116	1.237.929	
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	18.022.511	1.237.929
6.	Gubitak (119+120)		118		
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119		
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120		
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	768.453.470	745.021.063
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	768.453.470	745.021.063
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	426.428.372	482.544.671
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	363.860.366	410.287.935
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	363.860.366	410.287.935

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127		
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128		
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129		
2.	Odgođeni prihod		130	11.916.723	12.459.956
3.	Rezervisanja		131	8.864.559	8.495.942
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132	41.786.724	51.300.838
C.	Odgođene porezne obaveze		133		
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	284.304.809	240.754.792
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	131.931.638	80.711.903
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	14.372.008	18.254.799
1.2.	Ugovorne obaveze		137	27.765	182.534
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	94.801.790	48.732.913
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139		
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140		
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141	22.730.075	13.541.657
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142		
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143		
4.	Odgođeni prihod		144	584.898	585.655
5.	Rezervisanja		145		
6.	Obaveze za porez na dobit		146		
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	151.788.273	159.457.234
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	710.733.181	723.299.463
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	1.479.186.651	1.468.320.526
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	24.320.014	24.359.187
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	1.503.506.665	1.492.679.713

Sarajevo-Centar, 05.02.2024.

Mjesto i datum

DŽANO SOKOLOVIĆ (IFET) DINA

Certificirani računovođa

CR-5834/5

Enis Džafić

Direktor

M.P.

JP Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Centar, MUSALA 2

Sjedište i adresa pravnog lica

Željeznički prijevoz robe

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3389002207823509

Broj računa

4200450270001

Identifikacioni broj za direktne poreze

200450270001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

49.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

077

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)**

(Direktna metoda)

na dan 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Prilivi od kupaca		(+)	401	114.923.105	94.759.751
1.2.	Odlivi po osnovu plaćanja zaposlenima		(-)	402	-85.796.272	-87.121.043
1.3.	Odlivi po osnovu plaćanja dobavljačima, po osnovu poslovnih aktivnosti		(-)	403	-23.158.974	-20.826.712
1.4.	Odlivi po osnovu ostalih troškova, nastalih po osnovu poslovnih aktivnosti		(-)	404	-2.327.700	-6.034.800
1.5.	Odlivi po osnovu plaćanja poreza na dobit		(-)	405		
1.6.	Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti		(+)	406	16.140.286	27.237.169
1.7.	Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti		(-)	407	-959.563	-942.743
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (401 do 407)		(+) (-)	408	18.820.882	7.071.622
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	409	-10.950.863	-8.245.328
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	410		
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	411		
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	412		
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	413	-19.336	-10.855
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	414		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	415		
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	416		
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	417		
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	418		
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	419		
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	420		
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	421		
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	422		
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	423		
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	424		
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	425		
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	426		
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	427		
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	428		
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	429		
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	430		
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	431		
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	432		
2.25.	Primljene dividende		(+)	433		
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	434		
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	435		
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	436	39.258	37.777
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	437		
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (409 do 437)		(+) (-)	438	-10.930.941	-8.218.406
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica / uplaćeni vlasnički kapital		(+)	439	6.000.000	11.000.000
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	440		
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	441		
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	442		
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	443		
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	444		
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	445		
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	446		
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	447		
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	448		

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+) / (-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	449		
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	450		
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	451		
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/ (korišten) u finansijskim aktivnostima (439 do 451)		(+) (-)	452	6.000.000	11.000.000
4.	NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+) (-)	453	13.889.941	9.853.216
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+) (-)	454	22.201.140	12.347.924
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+) (-)	455		
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+) (-)	456	36.091.081	22.201.140

Sarajevo-Centar, 05.02.2024.

Mjesto i datum

DŽANO SOKOLOVIĆ (IFET) DINA

Certificirani računovođa

CR-5834/5

Broj licence

M.P.

Enis Džafić

Direktor

JP Željeznice Federacije BiH d.o.o. Sarajevo

Naziv pravnog lica

Sarajevo-Centar, MUSALA 2

Sjedište i adresa pravnog lica

Željeznički prijevoz robe

Djelatnost

UniCredit Bank d.d. Mostar

Naziv banke

3389002207823509

Broj računa

4200450270001

Identifikacioni broj za direktne poreze

200450270001

Identifikacioni broj za indirektne poreze

49.20

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

077

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Sarajevo-Centar

Mjesto

DŽANO SOKOLOVIĆ (IFET) DINA

Certificirani računovođa

CR-5834/5

Broj licence

Enis Džafić

Direktor

05.02.2024.

Datum

033/477-789

Kontakt

Kontrolni broj: 18336935488674

str. 1 od 2

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital - Vlasnički udjeli - Ostali vlasnički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	715.922.097		33.300.000		163.170	-1.901.198	-14.346.897	733.137.172		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902										
3. Efekti retroaktivnog prepravljaja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903										
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	715.922.097		33.300.000		163.170	-1.901.198	-14.346.897	733.137.172		
5. Dobit/(gubitak) za period	905							1.237.929	1.237.929		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906							-354.037	-354.037		
7. Ukupni rezultat (905+906)	907							883.892	883.892		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908	-14.346.898							-14.346.898		
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909										
10. Objavljene dividende	910										
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911							14.346.897	14.346.897		
12. Ostale promjene	912			11.000.000		262.280	-616.317	354.037	11.000.000		
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	701.575.199		44.300.000		425.450	-2.517.515	1.237.929	745.021.063		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914										
15. Efekti retroaktivnog prepravljaja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915										
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	701.575.199		44.300.000		425.450	-2.517.515	1.237.929	745.021.063		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917							18.022.511	18.022.511		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918							-590.104	-590.104		
19. Ukupni rezultat (917+918)	919							17.432.407	17.432.407		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920										
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921										
22. Objavljene dividende	922										
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923										
24. Ostale promjene	924			6.000.000		333.908	-924.012	590.104	6.000.000		
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	701.575.199		50.300.000		759.358	-3.441.527	19.260.440	768.453.470		

JAVNO PREDUZEĆE ŽELJEZNICE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
društvo sa ograničenom odgovornošću SARAJEVO
71 000 Sarajevo, Musala 2

Reg.br. 065-0-Reg-06-000614 od 28.12.2006.godine kod Općinskog suda u Sarajevu; Transakcijski računi: KM 3389002207823509, DEVIZNI-IBAN: BA39+3389002207823509 SWIFT: UNCRBA 22 kod UNICREDIT BANK d.d. Mostar; KM 1549212001826340, DEVIZNI-IBAN: BA39+50101200-875115 SWIFT: UPBKBA 22 kod INTESA SAN PAOLO BANKA d.d. BiH Sarajevo; KM 5659013500000511, DEVIZNI-IBAN: BA39+5651200000061888, SWIFT: BATOBA 22, kod BOBAR BANKA a.d. Bijeljina; KM 1327310010269422 kod NLB TUZLANSKA BANKA d.d. Tuzla; KM 1990490075973745 kod SPARKASSE BANK D.D. Sarajevo; KM 5550050018762580 kod NOVA BANKA a.d. Banja Luka; KM 102050000088171, DEVIZNI-IBAN: BA39+102050000088171 SWIFT: UBKSDA 22 kod UNION BANKA d.d. Sarajevo; ID broj: 4200450270001; PDV broj: 200450270001; Porezni broj: 01071112

Broj: 1-123134/2024

Datum: 22.07.2024. godine

Mjesto: Sarajevo

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom (**JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo**) za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivan prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje također sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima (**JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo**) u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljanje ili objavljivanje bili su prepravljeni ili objavljeni.

UIC 50

Bosna i Hercegovina

JP ŽFBH d.o.o. Sarajevo Centrala: +387 33 657-313; Kabinet Predsjednika Uprave-Generalnog direktora: tel. +387 33 251-120, fax +387 33 652-396; Poslovi razvoja i investicija: tel. +387 33 617-754, fax +387 33 617-922; Željeznički operator: tel. +387 33 251-126, fax +387 33 610-038; Željeznička infrastruktura: tel. +387 33 251-120, fax +387 33 656-062; Ekonomski poslovi: tel. +387 33 251-123, fax +387 33 217-085; Pravni i kadrovski poslovi: tel. +387 33 251-123.

- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv (**JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo**) i koje je pokrenuo (**JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo**) i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjenja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u (**JP Željeznice FBiH d.o.o. Sarajevo**) za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevaram i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:
  - Rukovodstvo
  - Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
  - Ostale, u situacijama gdje prijevara može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.

S poštovanjem.

VD Predsjednika Uprave - Generalnog direktora

Enis Džafić, mr.ecc.